

En ny start for flere

*Evaluering af en tværgående,
relationel beskæftigelsesindsats*

Socialt
Udviklingscenter

En ny start for flere

Evaluering af en tværgående, relationel beskæftigelsesindsats

Udarbejdet af SUS - Socialt Udviklingscenter, 2025

Tekst:

Simon Hjortnæs Haugegaard

SUS - Socialt Udviklingscenter

Nørre Farimagsgade 13

1364 København K

www.sus.dk

Indholdsfortegnelse

Introduktion.....	4
Kort om indsatsen	5
<i>Indsats- og finansieringsmodellen i En ny start for flere.....</i>	<i>5</i>
<i>Hvem er aktørerne i indsatsen?</i>	<i>8</i>
<i>Hvem er borgerne i indsatsen?.....</i>	<i>10</i>
Resumé af resultater og konklusion	12
Resultater af indsatsen - i tal	15
<i>Beskæftigelsesresultater</i>	<i>16</i>
<i>Borgernes oplevede forandringer.....</i>	<i>18</i>
Resultater og virksomme mekanismer - i ord	32
<i>Borgernes oplevede forandringer.....</i>	<i>32</i>
<i>Virksomme mekanismer ifølge borgerne</i>	<i>35</i>
<i>Virksomme mekanismer ifølge medarbejderne</i>	<i>43</i>
Udfordringer og dilemmaer ved en tværgående, relationel beskæftigelsesindsats.....	48
Bilag.....	52
<i>Bilag 1: Datagrundlag og metode</i>	<i>52</i>
<i>Bilag 2: Surveybesvarelser, ufiltreret.....</i>	<i>55</i>

Introduktion

I Danmark står en stor gruppe borgere uden for arbejdsmarked og uddannelse. Mange lever med komplekse problemer som helbredsudfordringer, økonomisk usikkerhed, ustabile netværk og ofte også mange års ledighed bag sig. Udfordringernes kompleksitet kalder på indsatser, hvor aktører fra forskellige sektorer og med forskellige fagligheder bringes i spil til at løfte borgernes livskvalitet, trivsel og beskæftigelse.

I Danmark er sociale effektinvesteringer en stor og voksende del af den socialpolitiske værktøjskasse¹. Fremkomsten af sociale effektinvesteringer giver en særlig mulighed for – med lav finansiell risiko – at eksperimentere med nye tilgange og samarbejdsmodeller, der matcher udfordringernes kompleksitet.

Indsatsen *En ny start for flere* er et eksempel på en sådan indsats. Fra januar 2023 til juni 2025 har Jobcentret i Randers Kommune, Bysekretariatet i Randers (den boligsociale helhedsplan) og Carelink med støtte fra Landsbyggefonden (LBF) og Den Sociale Kapitalfond (SKF) afprøvet og udviklet en model for helhedsorienteret, fremskudt og tværgående samarbejde. Målet har været at give borgere med længerevarende ledighed og ofte komplekse problemstillinger en håndholdt, fleksibel og helhedsorienteret indsats med varige positive forandringer til følge. Indsatsen kan ses som et eksempel på, hvordan ambitionerne fra den aktuelle beskæftigelsesreform om at frisætte kommunerne og lade dem organisere og koordinere samarbejdsformer, der inkluderer aktører uden for det kommunale system, kan omsættes til praksis.

SUS - Socialt Udviklingscenter (SUS) har fulgt indsatsen som evaluator. Evalueringen har haft til formål at belyse både de sociale og de beskæftigelsesmæssige resultater. SUS har undersøgt, hvordan indsatsen har påvirket borgernes trivsel, arbejdsmarkedssparathed, helbred og relationer, mens SKF har dokumenteret de konkrete effekter i forhold til beskæftigelse og investeringsafkast. Denne dokumentation indgår som del af evalueringens datagrundlag og præsenteres i rapporten.

Hvad indeholder rapporten?

Denne rapport samler op på indsatsens vigtigste resultater og læring. Den giver et samlet billede af, hvad indsatsen har skabt af resultater og forandringer og formidler erfaringer med, hvad der skal til for at lykkes med en tværgående, helhedsorienteret og relationel indsats.

I første afsnit beskrives indsatsen og dens aktører. Herefter følger en opsummering af indsatsens resultater og evalueringens konklusion. I tredje afsnit udfoldes de kvantitative resultater, mens fjerde afsnit beskriver de forandringer, borgerne har oplevet, og de mekanismer, der fremhæves som afgørende for, at forandringen har fundet sted. Afslutningsvis diskuteres en række dilemmaer og udfordringer forbundet med indsatsen.

SUS takker Landsbyggefonden for økonomisk støtte til at gennemføre evalueringen og parterne i indsatsen for at bistå med hjælp og sparring undervejs.

¹ [Mandag Morgen 2025](#)

Kort om indsatsen

En ny start for flere er en fremskudt, tværfaglig og helhedsorienteret indsats, hvor Carelink, Randers Kommune og den boligsociale helhedsplan arbejder sammen om at løfte beskæftigelse og livskvalitet for borgere med komplekse problemstillinger og deres børn. Formålet har været at støtte borgere, som ofte har mange års ledighed bag sig og lever med udfordringer som helbredsproblemer, økonomisk usikkerhed og svage netværk, i at tage skridt mod varig beskæftigelse eller uddannelse. Samtidig har indsatsen haft til formål at skabe erfaringer med, hvordan sociale effektinvesteringer kan bruges til at afprøve nye tilgange og skabe læring om, hvad der virker i den beskæftigelsesrettede indsats. Herunder beskrives grundelementerne i indsatsen samt indsatsens aktører og målgruppe.

Hvad er en social effektinvestering?

En social effektinvestering er en finansieringsmodel, hvor private eller offentlige investorer stiller kapital til rådighed for en social indsats. Midlerne anvendes til at gennemføre indsatsen, som typisk udføres af en offentlig, privat eller civilsamfundsaktør. Hvis indsatsen når de på forhånd fastsatte sociale mål, tilbagebetaler den offentlige myndighed investeringen – ofte med et aftalt afkast til investorerne. Hvis målene ikke nås, bærer investorerne helt eller delvist tabet. Modellen indebærer således en risikodeling, hvor det offentlige kun betaler for dokumenterede resultater, mens investorerne påtager sig en del af den økonomiske risiko.

I en dansk kontekst er det typisk **Den Sociale Kapitalfond** og **Den Sociale Investeringsfond**, der tilrettelægger og driver sociale effektinvesteringer i samarbejde med kommuner og civilsamfundsaktører.

Indsats- og finansieringsmodellen i *En ny start for flere*

En ny start for flere bygger på en social investeringslogik, hvor flere aktører indgår med forskellige roller og ansvar. Herunder beskrives indsatsmodellen; hvilke aktører er indgået i modellen, og hvad har deres rolle været? Herefter beskrives finansieringsmodellen; hvordan er projektøkonomien skruet sammen?

Indsatsmodellen

Indsatsen består af en fremskudt, tværfaglig og helhedsorienteret indsats, hvor Carelink, Randers Kommune og den boligsociale helhedsplan har arbejdet sammen om at løfte beskæftigelse og livskvalitet for borgere med komplekse problemstillinger.

Carelink har fungeret som serviceleverandør og stået for den fremskudte og håndholdte indsats.

De har haft ansvaret for at tilbyde borgere i målgruppen vejledning, opkvalificering og virksomhedsnære forløb med henblik på at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet og styrke deres trivsel.

Jobcentret i Randers Kommune har haft myndighedsansvaret og har visiteret borgere til indsatsen. Jobcentret har understøttet indsatsen gennem kommunens ordinære indsatser og sikret, at indsatsen har været koordineret med øvrige kommunale beskæftigelses- og socialindsatser.

Den boligsociale helhedsplan har understøttet beskæftigelsesindsatsen gennem et særligt fokus på målgruppens netværk og hele familien. Fokus har således også været på børnenes trivsel, hjemme, i skolen og i deres fritid. Helhedsplanen har arbejdet med familierettede aktiviteter om hverdagsmestring og trivsel, gennemført forløb for børn og unge med fokus på fællesskaber og fritidsdeltagelse samt iværksat indsatser rettet mod børns skolegang.

Figur 1: Carelink og den boligsociale helhedsplans indsatsfokus

Organiseringen har været forankret i en styregruppe med repræsentanter fra Randers

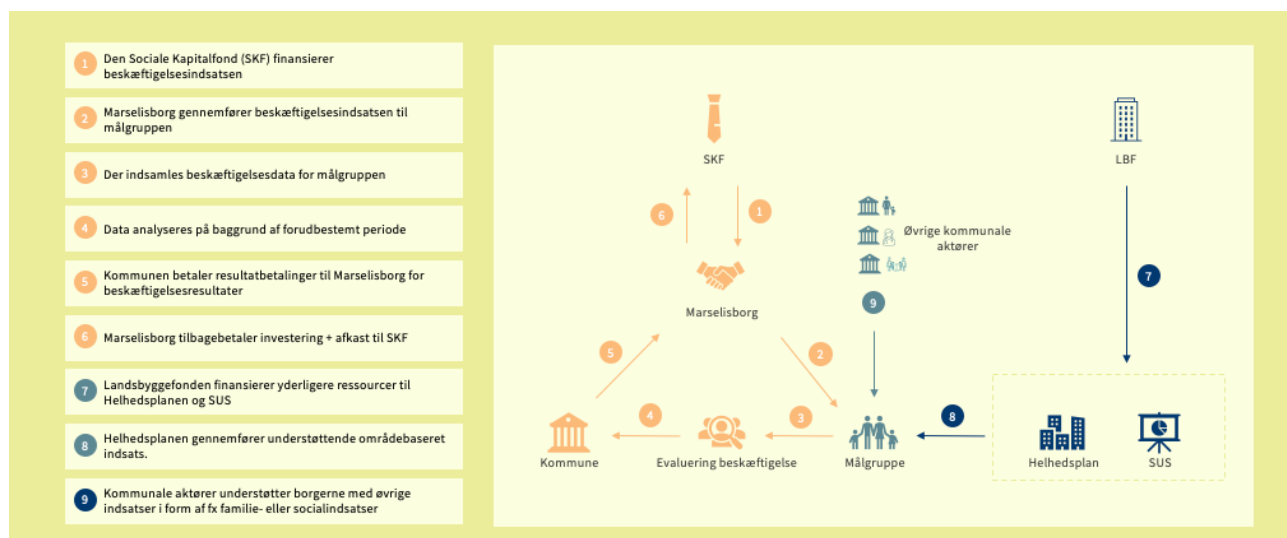
Kommune (herunder Jobcentret), Carelink, SKF, LBF og Helhedsplanen. Styregruppen har haft til opgave at sikre fremdrift, løse konflikter og justere indsatsen, så de overordnede målsætninger kunne blive realiseret.

Finansieringsmodellen

Finansieringen har været baseret på en social effektinvesteringsmodel, hvor flere parter har bidraget i forskellige roller. SKF har fungeret som investor og har stillet den nødvendige kapital til rådighed for Carelinks indsats. Når de aftalte resultater har kunnet dokumenteres, har Randers Kommune udbetalt resultatbaserede betalinger til Carelink. Betalingerne har været knyttet til deltagernes opnåede nettoydelsesreduktion, eksempelvis når borgere er gået fra ydelse til selvforsørgelse eller har øget deres antal arbejdstimer. Carelink har herefter anvendt betalingerne til at tilbagebetale investeringen til SKF, inklusive et aftalt afkast. Investoren har således alene modtaget afkast, hvis indsatsen har skabt de ønskede resultater.

Samtidig har Landsbyggefonden (LBF) finansieret de understøttende aktiviteter, der er blevet gennemført af den boligsociale helhedsplan. På den måde har finansieringsmodellen integreret både private investeringsmidler, kommunale resultatbetalinger og boligsocial finansiering.

Modellen har dermed kombineret incitamentet til at levere målbare beskæftigelseseffekter med en helhedsorienteret indsats, som har styrket borgernes trivsel og familiemæssige rammer.

Figur 2: Den samlede indsats- og finansieringsmodel (kilde: Den Sociale Kapitalfond)

Hvem er aktørerne i indsatsen?

Herunder beskrives de aktører, der udgør den samlede indsatsmodel.

Landsbyggefonden

Landsbyggefonden er en selvejende institution stiftet af de almene boligorganisationer. Fondens formål er at fremme sektorens selvfinansiering og skabe gode rammer for udvikling i den almene boligsektor. Fonden bidrager med økonomisk støtte, data og viden, der gør det muligt at gennemføre renoveringer, byomdannelser og boligsociale indsatser. Samtidig understøtter Landsbyggefonden boligorganisationerne i arbejdet med at fremtidssikre boligområder og byer – socialt, økonomisk og miljømæssigt. Fondens mål er at sikre bæredygtige, attraktive og inkluderende boligområder, hvor mennesker kan trives.

I *En ny start for flere* har Landsbyggefonden bidraget med viden og sparring samt finansiering af de boligsociale aktiviteter, som helhedsplanen har gennemført til støtte for familierne og lokalområdet, og evalueringen.

Den Sociale Kapitalfond

Den Sociale Kapitalfond er Danmarks første sociale investeringsfond. Fonden investerer i virksomheder og organisationer, der skaber både økonomisk afkast og sociale resultater, særligt for mennesker i udsatte positioner på arbejdsmarkedet. Kapitalfonden yder kapital, rådgivning og partnerskab til sociale virksomheder, der ønsker at udvikle og skalere deres forretning. Fondens mål er at kombinere forretningsmæssig bæredygtighed med social effekt – eksempelvis ved at hjælpe udsatte ledige i job eller styrke trivsel og inklusion i arbejdslivet.

I *En ny start for flere* har Den Sociale Kapitalfond fungeret som investor og stillet den nødvendige kapital til rådighed for Carelinks indsats, med tilbagebetaling betinget af, at de aftalte beskæftigelsesresultater er blevet opnået.

Carelink

Carelink er en privat leverandør af sundheds- og velfærdsydelser, der arbejder med at levere fleksible og målrettede indsatser inden for blandt andet beskæftigelse, omsorg og social støtte. Virksomheden har erfaring med at udvikle og gennemføre forløb, der hjælper borgere med at styrke deres kompetencer, trivsel og muligheder for at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Carelink arbejder tæt sammen med kommuner, virksomheder og andre aktører for at skabe sammenhængende løsninger, der kombinerer faglighed, inddragelse og lokal forankring.

I *En ny start for flere* har Carelink været serviceleverandør med ansvar for den beskæftigelsesrettede indsats.

Bysekretariatet

Bysekretariatet i Randers er den boligsociale aktør, der driver helhedsplanerne i kommunens udsatte boligområder, herunder Jennumparken og Glarbjergvej. Sekretariatet har til opgave at understøtte beboernes trivsel, tryghed og muligheder gennem en bred vifte af indsatser, som typisk omfatter familie- og børneindsatser, uddannelses- og beskæftigelsesrettede aktiviteter samt fællesskabs- og netværksskabende initiativer.

I *En ny start for flere* har Bysekretariatet bidraget ved at forankre og gennemføre de boligsociale aktiviteter, der supplerer den beskæftigelsesrettede indsats, og haft tæt samarbejde om borgerne med medarbejderne i Carelink.

Jobcenter Randers

Jobcentret i Randers er en del af Randers Kommunes beskæftigelsesindsats og har til formål at hjælpe borgere med at komme i job eller uddannelse gennem vejledning, aktivering, virksomhedssamarbejde og koordinering af sociale og beskæftigelsesrettede tilbud. Jobcentret spiller en central rolle i at koordinere indsatser på tværs af forvaltninger og sikre, at borgere får den nødvendige støtte – både til at finde fodfæste på arbejdsmarkedet og til at håndtere sociale eller helbredsmæssige udfordringer, der kan stå i vejen for beskæftigelse.

I projektet *En ny start for flere* har Jobcentret i Randers haft ansvar for at visitere borgere til indsatsen og sikre, at den blev koordineret med øvrige kommunale indsatser. Jobcentret har desuden haft myndighedsansvaret.

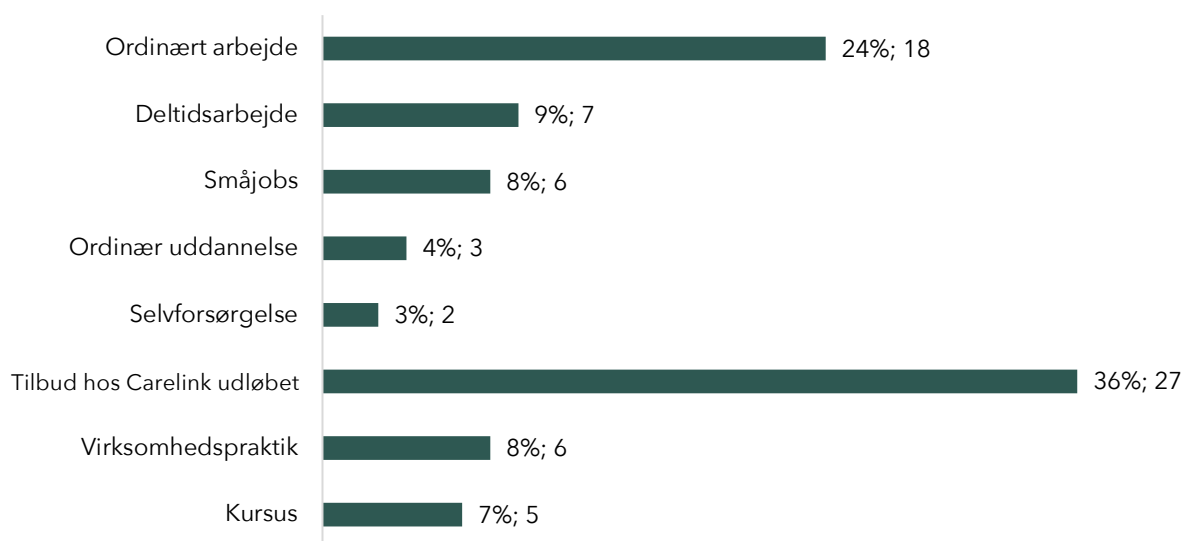
Hvem er borgerne i indsatsen?

Målgruppen for indsatsen er borgere i Randers bosat i områder omfattet af den sociale helhedsplan, som står uden for arbejdsmarked og uddannelse og modtager offentlig forsørgelse, herunder A-dagpenge, kontanthjælp eller ressourceforløb. Indsatsen retter sig særligt mod enlige forsørgere og familier, hvor begge forældre er på overførselsindkomst, og hvor der ofte er komplekse udfordringer ud over ledighed, såsom helbredsmæssige eller sociale problemstillinger.

Der har samlet set været visiteret 108 borgere til indsatsen. Ud af de 108 forløb er 34 forløb ophørt før tid af følgende årsager:

- Tilbagetrukket efter gensidig aftale (17)
- Ressourceforløb (6)
- Fraflyttet (6)
- Afsluttet til senior- eller førtidspension (2)
- Barsel (2)
- Overgået til anden indsats eller tilbud udløbet (1)

I alt har 74 borgere afsluttet indsatsen. Figur 3 herunder viser fordelingen af de afsluttede forløb baseret på beskæftigelsesstatus.

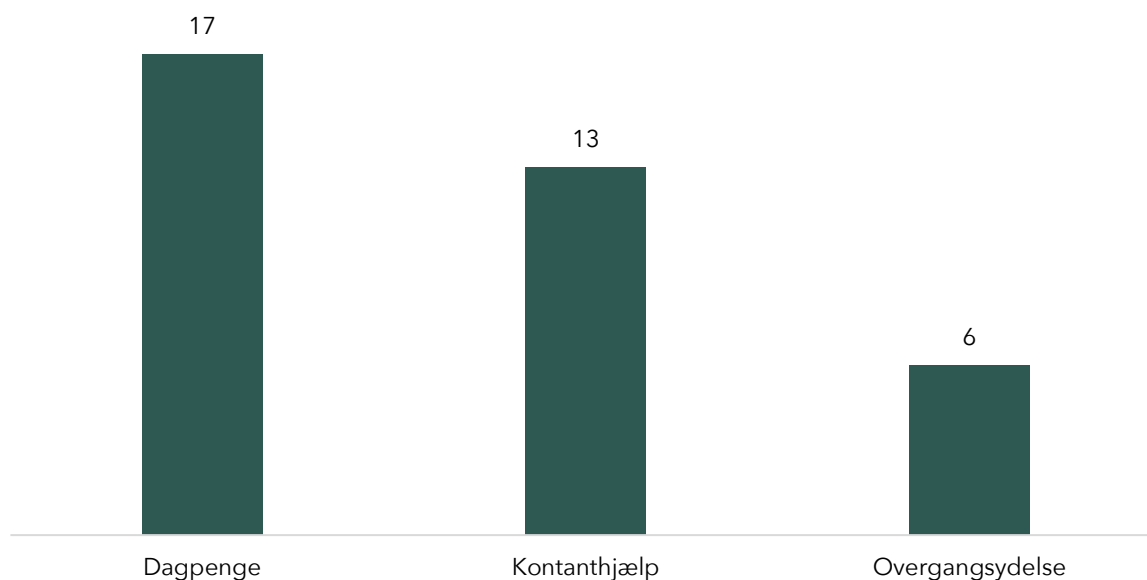

Figur 3: Beskæftigelsesstatus for afsluttede forløb (kilde: Carelink)

Blandt dem er 58 % kvinder, og 42 % er mænd. Størstedelen af de afsluttede forløb befinder sig i aldersgrupperne 30-39 år (49 %); 40-49 år (18 %); samt 50-59 år (23 %).

Ud af de 74 afsluttede forløb var der på tidspunktet for visitation til projektet 37 borgere på kontanthjælp, 28 på A-dagpenge og 9 på overgangsydelse. Ud af de 74 er 36 borgere (49 %) afsluttet til fastholdelse i job, herunder ordinære timer, ordinær uddannelse eller anden selvforsørgelse. Disse borgere fordeler sig således i forhold til ydelsestyper:

- 17 af borgerne, der afsluttede til fastholdelse, kommer fra A-dagpenge, svarende til 61% af alle afsluttede borgere visiteret fra A-dagpenge
- 13 af borgerne, der afsluttede til fastholdelse, kommer fra kontanthjælp, svarende til 35% af alle afsluttede borgere visiteret fra kontanthjælp
- 6 af borgerne, der afsluttede til fastholdelse, kommer fra overgangsydelse, svarende til 67% af alle afsluttede borgere visiteret fra overgangsydelse

Figur 4: Antal borgere i job, ordinær uddannelse eller selvforsørgelse opdelt efter visiteret forsørgelsesgrundlag (kilde: Carelink).

Af de 36 borgere, som afsluttede i job, er 15 (42%) mænd, mens de resterende 21 (58 %) er kvinder. Knap 9 ud af 10 af borgerne i de afsluttede forløb befinder sig i aldersgrupperne 30-39 år, 40-49 år og 50-59 år.

Resumé af resultater og konklusion

Her opsummeres de vigtigste resultater fra evalueringen efterfulgt af en samlet konklusion. Resultaterne og de bagvedliggende analyser udfoldes i rapportens efterfølgende afsnit.

Beskæftigelsesresultater og effektmål

- **61** unikke borgere har været i beskæftigelse i projektperioden (30 fra dagpengemålgruppen og 31 fra kontanthjælps-/overgangsydelsesmålgruppen).
- I alt er der skabt **806** måneders beskæftigelse, heraf **547** måneder i selvforsørgelse og **259** måneder i lønnede timer. Begge dele ligger markant over de forventede resultater med en positiv difference på hhv. **59** måneder (selvforsørgelse) og **71** måneder (lønnede timer).
- Der er skabt en estimeret kommunal værdi på **7.490.542 kr.** Dette er **1.327.710 kr.** højere end estimeret i den finansielle model.
- Surveydata viser et fald fra **80 %** til **58 %** i andelen af borgere uden job/uddannelse og en stigning fra **0** til **23 %** i fuldtidsarbejde/uddannelse.

Oplevede forandringer for borgerne

Arbejdsmarkedsparthed

- Borgerne rapporterer en stigning på henholdsvis 14 % og 13 % i oplevet overskud til at søge job og tro på, at de kan bruge deres kompetencer. Dette bakkes op af borgerfortællinger om at genfinde motivation og få afklaring og optimisme omkring fremtiden.

Trivsel og relationer

- Gennemsnitlig trivselsstigning målt ved WHO-5 fra **63,6** til **67,6** svarende til en stigning på **6 %** på tværs af hele borgergruppen. **10 ud af 14** borgere, der ved begyndelsen lå under den kritiske grænse på 50 målt ved WHO-5, som indikerer alvorlig mistrivsel, har flyttet sig til over den kritiske grænse. Gennemsnitligt rapporterer denne gruppe en stigning i trivsel på **83 %** (fra 30 til 55).
- **9 procentpoint** færre borgere oplever ensomhed.
- Gennemsnitlig stigning i livsmestring på **14 %** på tværs af hele borgergruppen målt ved Brief INSPIRE-O. For **den fjerdedel** af borgerne med det laveste udgangspunkt registreres en gennemsnitlig stigning i livsmestring på **124 %** (fra 25 til 56) fra start til slut.
- Trivselsprogressionen bakkes op af fortællinger fra borgere om større glæde og energi, økonomisk og mentalt overskud, bedre forældre- og familieliv samt oplevelser af at stå mindre alene og være en del af et fællesskab.

Forhold til kommunen

- Indsatsen lader til at have styrket borgernes tillid til og oplevelse af kommunen som nogen, der lytter og kan hjælpe.

Børns trivsel, fritidsliv og skole

- **Trivsel:** Over **8** ud af **10** forældre oplever, at deres børn trives i institution/skole, og **9** ud af **10** oplever, at børnene trives i relationer. Niveauet ligger stabilt over hele indsatsperioden.
- **Fritidsliv:** Ca. **75 %** af børnene deltager i fritidsaktiviteter, alle er med i sociale aktiviteter, og nogle få har lommepege- eller fritidsjob. Niveauet ligger stabilt over hele indsatsperioden.
- **Lovligt fravær:** Gennemsnitligt fald fra **5,3 %** i 2021/2022 til **2,2 %** i 2024/2025, hvilket svarer til det gennemsnitlige niveau for skolerne i Randers kommune.
- **Ulovligt fravær:** Gennemsnitligt fald fra **10,8 %** i 2021/2022 til **4,4 %** i 2024/2025, hvilket stadig er markant over det gennemsnitlige niveau for skolerne i Randers kommune.
- **Sygefravær:** Gennemsnit faldt fra **15,5 %** i 2021/2022 til **11,6 %** i 2024/2025, hvilket er lidt over dobbelt så højt som det gennemsnitlige niveau for skolerne i Randers kommune. På sygefravær ses der særligt stor progression hos de børn, der havde over 20 % fravær ved baseline. Her reduceres fraværet til en tredjedel fra **35,6 %** til **12,5 %**.

Hvad har skabt forandringerne?

Evalueringen peger på, at indsatsen virker gennem en kombineret håndholdt, fleksibel og relationel *tilgang* med et stærkt *tværgående samarbejde* som fundament.

Evalueringen har vist, at følgende er virksomt *i tilgangen* til borgerne:

- *Individuelt tilpassede forløb og håndholdt støtte*
- *Relationer og fællesskab som vej til forandring*
- *Udfordring af narrativ og fokus på ressourcer*
- *Tilgængelighed, fleksibilitet og handlekraft*
- *Motivation, opbakning og vedvarende støtte*

Evalueringen har vist, at følgende er virksomt *i det tværgående samarbejde* mellem aktørerne omkring borgerne (dvs. Bysekretariatet, Jobcentret og Carelink):

- *Tværfaglig koordinering*
- *Fysisk nærhed og tilstedeværelse*
- *Åbenhed og løbende dialog*
- *Kommunikation og videndeling*
- *Hele familien i fokus (helhedsorientering)*

Konklusion

Evalueringen af *En ny start for flere* dokumenterer, at indsatsen har skabt væsentlige resultater for en målgruppe af borgere med komplekse udfordringer, som gennem længere tid har stået uden for arbejdsmarkedet. Indsatsens effektinvesteringsmål er nået, borgernes trivsel og livsmestring er steget, og børnenes skolefravær er mærkbart reduceret. Indsatsen har således ikke kun hjulpet borgerne i beskæftigelse, men også skabt grundlæggende sociale og personlige forandringer i en stor del af borgernes liv. Forandringer, som dokumenteret udgør væsentlige forudsætninger for også på sigt at fastholde en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Den overordnede konklusion er således, at indsatsen har virket og dermed kan tjene som inspiration i tilrettelæggelsen af fremtidens beskæftigelsesindsats.

Indsatsen har vist en vej til et virksomt tværsektorielt og -fagligt samarbejde

Indsatsen har skabt vigtig læring om, hvad der skal til for at lykkes med et velfungerende tværgående samarbejde, og hvilket potentiale det rummer. Når Jobcentret, Carelink og Bysekretariatet har bragt deres respektive ressourcer og faglige perspektiver i spil i en koordineret og sammenhængende indsats, er der opnået resultater, som ingen af aktørerne ville have kunnet realisere alene. Koordinering, fysisk nærhed og åben dialog mellem fagpersoner har understøttet, at borgerne oplevede én samlet indsats frem for fragmenterede tiltag. Landsbyggefonden og Den Sociale Kapitalfond har bidraget med viden, sparring og finansiering, som har muliggjort en eksperimenterende tilgang med minimal grad af risiko for kommunen. Således skal det tværsektorielle samarbejde ses som en central del af forudsætningen for, at indsatsen har kunnet udvikle og afprøve modellen og skabe viden og erfaringer, som kan leve videre lokalt og udbredes til andre.

På et tværfagligt grundlag har medarbejderne i indsatsen mødt borgeren med individuelt tilpassede forløb, håndholdt støtte og en fleksibel og relationel tilgang. Denne tilgang har skabt tillid og motivation og understøttet en tro på, at forandring er mulig.

En model med potentiale for langsigtede gevinster

På baggrund af evalueringens indsigter og resultater estimeres det, at indsatsen rummer potentiale til at skabe langsigtede gevinster på tværs af både social- og beskæftigelsesområdet. På et organisatorisk niveau har arbejdet med den tværgående indsatsmodel skabt kendskab og koordination mellem en række vigtige lokale samarbejdspartnere. Dermed er grundlaget for fremover at kunne levere en helhedsorienteret indsats, som i højere grad kan adressere de komplekse udfordringer, borgerne står med, styrket. På borgerniveau har evalueringen påvist resultater inden for indsatsperioden, der kan lægges til grund for en sandsynliggørelse af virkninger, der rækker ud over indsatsperioden. Udover den dokumenterede fremgang i beskæftigelse, som også er afspejlet i de projektøkonomiske resultater, viser evalueringen klare forbedringer i trivsel og livsmestring og en betydelig reduktion i børns skolefravær. Disse resultater rummer et potentiale, som strækker sig langt ud i fremtiden og på tværs af generationer. Et stabilt familieliv og forældre med overskud er afgørende forudsætninger for børns udvikling.

Regelmæssig skolegang og stabilitet og støtte i hjemmet udgør vigtige værn mod mistrivsel og sociale problemer senere i livet. De sociale gevinster er nemme at få øje på.

Det samme gælder de økonomiske gevinster. Ifølge SKF's opgørelse har kommunen skabt værdi for over syv mio. kroner målt på ydelsesbesparelser. Hertil kommer, at bedre trivsel dokumenteret reducerer risikoen for sygefravær, sundhedsudgifter, frafald i uddannelse og afhængighed af offentlig forsørgelse, ligesom en reduktion i børns skolefravær øger børnenes uddannelseschancer. Samlet set indikerer evalueringen altså, at investeringer i tværgående, helhedsorienterede indsatser har potentiale til at skabe såvel menneskelige som samfundsøkonomiske gevinster.

Et projekt med lovende resultater: Hvad så nu?

Med en evaluering af et projekt, der viser lovende resultater, rejser et vigtigt spørgsmål sig: Hvordan overfører vi det, der har vist sig at virke, til driften? En drift, hvor ressourcerne og de organisatoriske forudsætninger er nogle andre, end de har været i projektet. Evalueringen peger på en række dilemmaer, som er vigtige at tage med i svaret på dette spørgsmål.

For det første viste det sig, at vigtige værdier for det tværprofessionelle samarbejde som ligeværd, respekt og nysgerrighed især i begyndelsen skulle oparbejdes i en organisering og kultur præget af silotænkning og bestiller-udfører-logik. Over tid blev samarbejdsbarrierne lavere, men det krævede vilje til omstilling og systematikker for læring og dialog.

Samtidig viste der sig et dilemma mellem på den ene side at opretholde bureaukratiske proces- og dokumentationskrav og på den anden side samtidig at kunne prioritere tid til at dyrke relation, nærhed og fleksibilitet i den borgerrettede indsats. I tilrettelæggelsen af fremtidens beskæftigelsesindsats vil det derfor være vigtigt at finde den rette vægtning mellem begge dele. Måske ligger der her et mulighedsrum i den aktuelle beskæftigelsesreform, der mindsker proceskrav og lægger op til større grad af individuel tilpasning og fleksibilitet.

Endelig peger evalueringen på et væsentligt opmærksomhedspunkt i indsatsen, der handler om, hvordan man bedst balancerer et tydeligt jobrettet fokus med hensynet til den enkelte borgers kapacitet og behov for støtte. Erfaringerne viser, at et joborienteret udgangspunkt er meningsfuldt for alle borgere i indsatsens målgruppe, men at det jobrettede forløb altid bør ledsages og tilrettelægges med afsæt i borgerens individuelle ressourcer, skånebehov og livssituation. Nogle har brug for et mindre skub i ryggen og en støttende hånd for at skabe fremdrift mod job. Andre har brug for omfattende hjælp til at tage hånd om deres sociale og sundhedsmæssige udfordringer parallelt med den jobrettede indsats. Det understreger vigtigheden af altid at arbejde ud fra et helhedsorienteret billede og nuanceret viden om borgerens samlede situation – noget, som det tværgående samarbejde mellem alle aktører omkring borgerne understøtter, når dets fulde potentiale udfoldes.

Resultater af indsatsen – i tal

I dette afsnit udfoldes indsatsens resultater i tal. Afsnittet præsenterer først de opnåede beskæftigelsesresultater registreret og opsummeret af Den Sociale Kapitalfond. Dernæst præsenteres resultaterne af en survey vedrørende borgernes oplevede forandringer, som er indsamlet og analyseret af SUS. Surveyresultaterne er baseret på besvarelser fra 40 borgere, der har svaret på surveyen ved indsatsens start, midtvejs og afslutningsvist.

Beskæftigelsesresultater

Den Sociale Kapitalfond har udarbejdet en opsummering af projektets beskæftigelsesresultater. Opgørelsen viser de endelige beskæftigelsesresultater perspektiveret til de forventede resultater forudsat i den finansielle model forud for projektstart.

61 unikke borgere har været i beskæftigelse i projektperioden. Heraf 30 borgere fra A-dagpengemålgruppen og 31 borgere fra kontanthjælps-/overgangsydelsesmålgruppen.

Der er foreløbigt skabt 806 måneders beskæftigelse i alt. Heraf:

- 547 måneders selvforsørgelse
- 259 måneders beskæftigelse via lønnede timer

Beskæftigelsesresultaterne fordeler sig som anvist herunder mellem ydelsesmålgrupperne:

	Realiseret	Forventet	Difference
Antal måneders selvforsørgelse	547	488	59
<i>Heraf fra A-dagpengemodtagere</i>	396		
<i>Heraf fra kontanthjælps-/overgangsydelsesmodtagere</i>	151		
Antal måneders beskæftigelse via lønnede timer	259	188	71
<i>Heraf fra A-dagpengemodtagere</i>	29		
<i>Heraf fra kontanthjælps-/overgangsydelsesmodtagere</i>	230		

Tabel 1: Antal måneders selvforsørgelse og beskæftigelse via lønnede timer (kilde: Den Sociale Kapitalfond).

Pr. 30. juni 2025 opgøres en positiv difference mellem det realiserede og det forventede antal måneders selvforsørgelse på i alt 59 måneder. For lønnede timer er der ligeledes en positiv difference mellem det realiserede og det forventede antal måneders beskæftigelse på i alt 71 måneder. Der er dermed skabt flere måneders beskæftigelse end forudsat i den finansielle model.

Den positive difference i antal måneders beskæftigelse afspejles ligeledes i projektøkonomien. Der er skabt estimeret kommunal værdi for 7.490.542 kr, hvilket er 1.327.710 kr. højere end estimeret for april måned i den finansielle model. Den maksimale resultatbetaling på 5.588.175 kr. er nået, og alle besparelser derved tilfalder dermed alene kommunen.

Hvor mange er i job/uddannelse ved indsatsens start og slut?

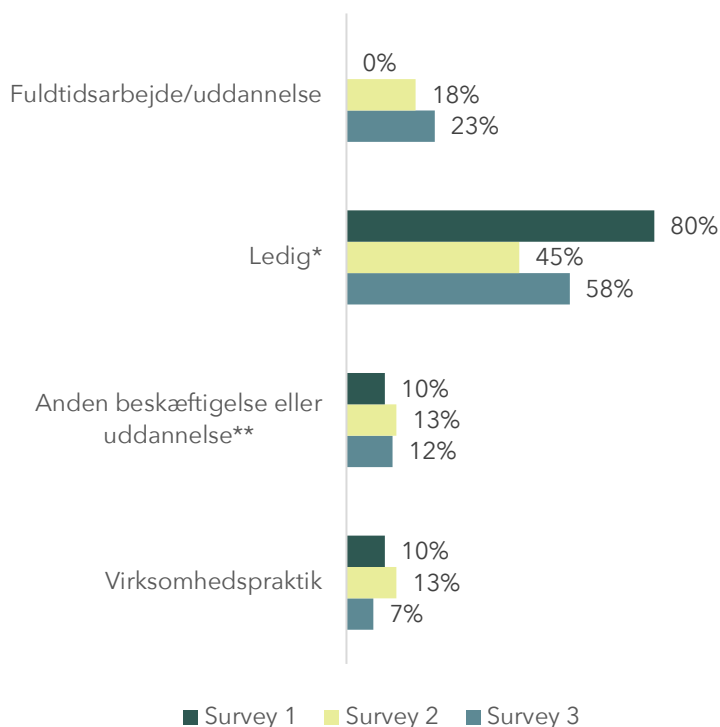
Figur 5 viser fordelingen af deltagernes selvrapporterede beskæftigelsesstatus ved de tre måletidspunkter fordelt på fire kategorier: fuldtidsarbejde/-uddannelse, ledig, anden beskæftigelse eller uddannelse samt virksomhedspraktik.

Figuren viser, at der for en betydelig andel af deltagerne i indsatsen er sket en bevægelse fra ledighed til beskæftigelse eller uddannelse over projektperioden. Der ses således et markant fald i andelen af ledige borgere - fra 80 % i survey 1 til 58 % i survey 3. Samtidig ses en stort set tilsvarende stigning i andelen af borgere i fuldtidsarbejde/-uddannelse fra 0 % til 23 %. Dette gælder i højere grad for mænd (29 %) end kvinder (17 %). Derudover er der en lille stigning i kategorien "anden beskæftigelse eller uddannelse" - fra 10 % til 12 %.

Sammenlignet med den generelle succesrate for at bringe aktivitetsparate borgere i job eller uddannelse i Danmark fremstår

resultaterne i *En ny start for flere* som gode. Ifølge en analyse fra Dansk Arbejdsgiverforening var ca. 17 % af de nyvisiterede aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere således i job seks måneder efter visitering i 2022². Tager man afsæt i Carelinks opgørelse ved indsatsens afslutning, hvor alle afsluttede borgere indgår, fremstår indsatsen endnu mere effektiv. Den viser således, at 31 % var i beskæftigelse eller uddannelse og dermed uden ydelse ved indsatsens afslutning.

I survey 2 er der et markant fald i andelen af ledige samtidig med en stigning i andelen, som er i anden beskæftigelse eller uddannelse. I survey 3 falder andelen, der er i anden beskæftigelse eller uddannelse, igen, mens andelen af ledige stiger tilsvarende. Denne udvikling dækker formentlig over, at en gruppe af borgere er kommet i et midlertidigt job- eller uddannelsesforløb ved

Figur 5: Hvad er din status på arbejdsmarkedet lige nu? n = 40.

* Ledig = Kontanthjælp/uddannelseshjælp, integrationsydelse, ledighedsydelse (fx dagpenge).

** Anden beskæftigelse eller uddannelse = Anden uddannelse (kurser, enkeltfag, el. lign), fleksjob, deltidsjob 15-25 timer, 6-15 timer, startet virksomhed, løntilskud.

² Dansk Arbejdsgiverforening 2022: I DA's opgørelse defineres en kontanthjælpsmodtager som værende beskæftiget, hvis vedkommende ikke har modtaget ydelsen i 4 sammenhængende uger samt har haft en lønindkomst i samme periode.

måletidspunktet for survey 2, men at forløbet er afsluttet inden måletidspunktet for survey 3 og altså ikke er afløst af et permanent beskæftigelses- eller uddannelsestilbud.

Ikke desto mindre har indsatsen overordnet set opnået et godt resultat målt på andelen i beskæftigelse/uddannelse før og efter indsatsen, hvilket også bakkes op af beskæftigelsesresultaterne fra Den Sociale Kapitalfond.

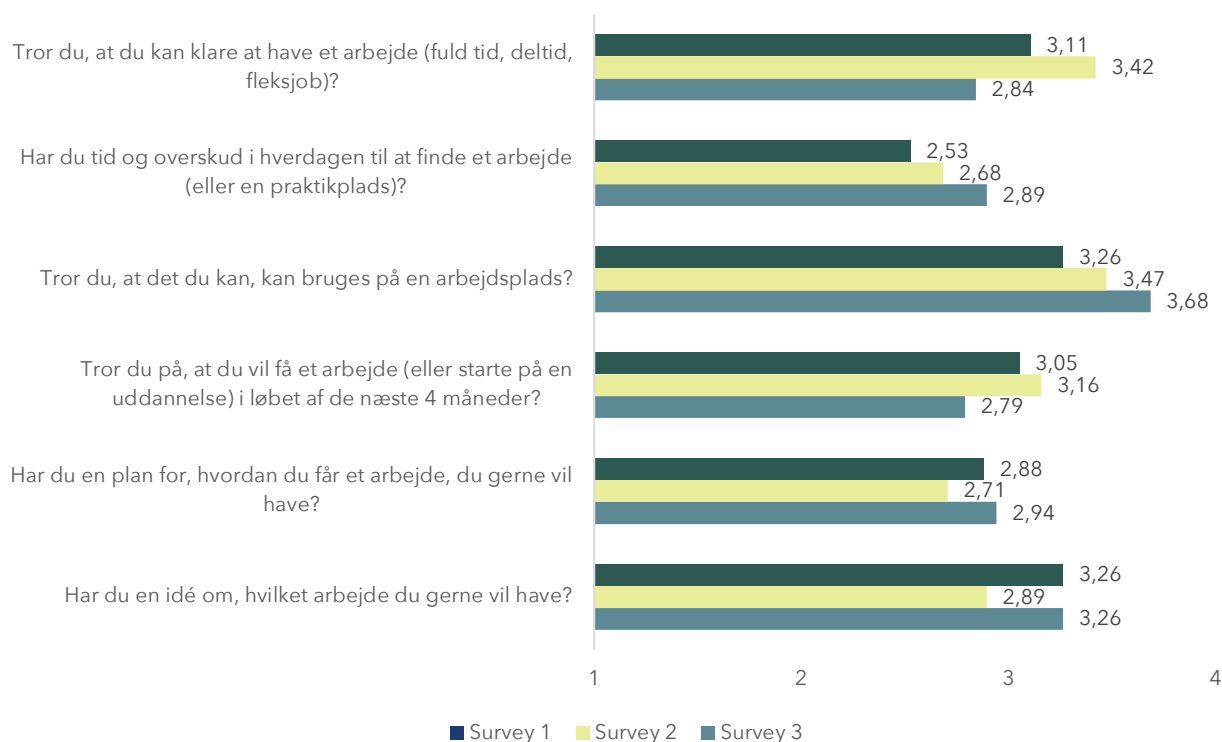
Borgernes oplevede forandringer

I surveyen er borgerne blevet spurgt om deres oplevede arbejdsmarkedsparathed, trivsel, sundhed og fritidsliv. Herunder præsenteres resultaterne med en tydeliggørelse af den gennemsnitlige progression fra indsatsens start til slut.

Arbejdsmarkedsparathed

Større overskud og større tro på egne kompetencer

Figur 6 nedenfor viser borgerbesvarelser på seks beskæftigelsesindikatorer. Indikatorerne siger noget om, i hvilken grad borgerne oplever at være blevet motiveret og kvalificeret til at træde ind på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet i løbet af projektperioden. Det er vanskeligt at sammenligne besvarelserne med resultater fra andre beskæftigelsesindsatser, fordi metoderne til at måle arbejdsmarkedsparathed varierer fra indsats til indsats.

Figur 6: Gennemsnitlige besvarelser på seks beskæftigelsesindikatorer. n = 17-19 (kun borgere uden for arbejdsmarked/uddannelse). 1 = Nej, slet ikke, 2 = Nej, jeg tvivler, 3 = Ja, sådan da, 4 = Ja, helt sikkert.

Set på tværs af de seks spørgsmål er der ikke sket en gennemsnitlig progression i borgernes arbejdsmarkedssparathed. Figuren viser ikke desto mindre, at borgerne oplever at have fået et større overskud i hverdagen til at søge job og en større tro på, at det, de kan, kan bruges på en arbejdsplads (spørgsmål 2 og 3 - der er en difference på hhv. 14 % og 13 % mellem 1. og 3. survey). Resultatet stemmer overens med de kvalitative borgerfortællinger, hvor flere udtrykker, at medarbejderne i indsatsen har hjulpet dem med at få øje på deres ressourcer og kompetencer og givet håndholdt støtte til at søge job.

Omvendt er der fra 1. til 3. survey sket et fald i graden af borgernes tro på, at de kan klare at have et arbejde og vil få et arbejde (spørgsmål 1 og 4). I begge tilfælde er der sket en stigning fra 1. til 2. survey, men derefter et fald til under niveauet i 1. survey. Det kan hænge sammen med, at borgerne som følge af at være begyndt i indsatsen har fået større optimisme og tro på sig selv omkring fremtiden, men at udviklingen er gået den anden vej i takt med, at tiden er gået, og de stadig ikke er kommet i job eller uddannelse. Dette mønster kan også findes i borgerfortællingerne. Her fortæller flere, at de umiddelbart efter at være blevet ledige havde stor tro på, at de hurtigt ville komme i job, men at optimismen dalede jo længere tid, de blev i systemet. Mønstret peger på, at det er vigtigt at fastholde motivationsarbejdet - måske særligt over for de borgere, der har sværest ved at finde vej til et job eller en uddannelse.

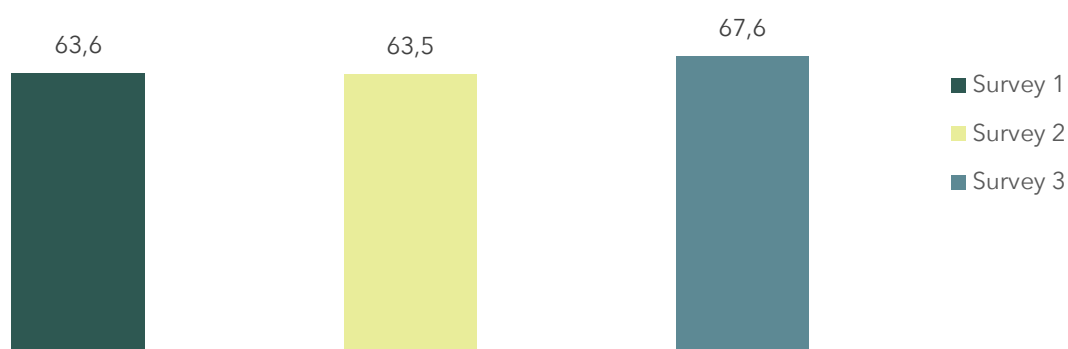
Trivsel og relationer

Gennemsnitlig trivselsprogression - størst for borgere i alvorlig mistrivsel

Borgernes overordnede trivsel er målt ved selvoplevet livstilfredshed. Her scorer borgergruppen gennemsnitligt 7 ved 1. survey, 7,24 ved 2. survey og 7,26 ved 3. survey. Der sker altså en lille stigning i trivselsniveauet fra indsatsens start til midtvejs – et niveau, som holder sig stabilt frem til 3. spørgeskema. På trods af progression ligger respondentgruppen stadig under befolkningsgennemsnittet på 7,6³.

Udover overordnet livstilfredshed er borgerne blevet spurgt ind til forskellige aspekter af deres trivsel. Figur 7 herunder viser borgernes svar på WHO-5, som er et valideret mål for menneskers mentale trivsel (se bilag 1 for uddybning). Gennemsnittet for borgerne i *En ny start for flere* er ca. 63,5 i både 1. og 2. survey, mens det stiger til 67,6 i 3. survey. I 1. og 2. måling ligger de således 4,5 point under gennemsnittet for befolkningen på 68, men kun 0,4 point under i 3. måling. Den gennemsnitlige stigning dækker over, at borgerne på stort set alle de parametre, der spørges til, angiver en positiv udvikling fra 1. til 3. survey.

Kigger man isoleret på den del af gruppen, der scorer lavest, viser det sig, at 14 ud af 39 borgere (svarende til 36 %) scorer under den kritiske grænse på 50, der indikerer alvorlig mistrivsel, ved indsatsens start – i gennemsnit 30. Ved indsatsens afslutning er 10 ud af de 14 (svarende til 71,4 %) løftet over det kritiske niveau. Den gennemsnitlige score for alle 14 ligger på dette tidspunkt på 55. I lyset af, at forskning på området vurderer, at en stigning på over 10 er klinisk relevant, må det siges at være et opsigtsvækkende resultat, der vidner om, at indsatsen i særlig grad er lykkedes med at styrke trivslen for de borgere, der har størst trivselsudfordringer.

Figur 7: Gennemsnitlige besvarelser på 5 spørgsmål vedr. borgernes trivsel de sidste 14 dage (WHO-5). n = 39. 0 = på intet tidspunkt, 1 = lidt af tiden, 2 = lidt mindre end halvdelen af tiden, 3 = lidt mere end halvdelen af tiden, 4 = de meste af tiden, 5 = hele tiden.

³ [Danmarks Statistik 2024](#)

Sammenligner man mænd med kvinder viser det sig, at kvindernes trivsel ligger højere end mændenes, og ligeledes at de har opnået større progression. Det kan handle om, at kvinderne er bedre til at gøre brug af de trivselsfremmende tilbud, der er i indsatsen. Midtvejsevalueringen peger således på, at kvinder i højere grad benytter sig af Bysekretariatets indsatser end mændene. Det kan også handle om, at mænd påvirkes mere negativt af ikke at være i arbejde. Evalueringen viser desuden, at de borgere, der er i job, har højere trivselsniveau og oplever større progression end borgere, der er ledige. Det tyder altså på, at det at komme i job har en væsentlig betydning for borgeres trivsel.

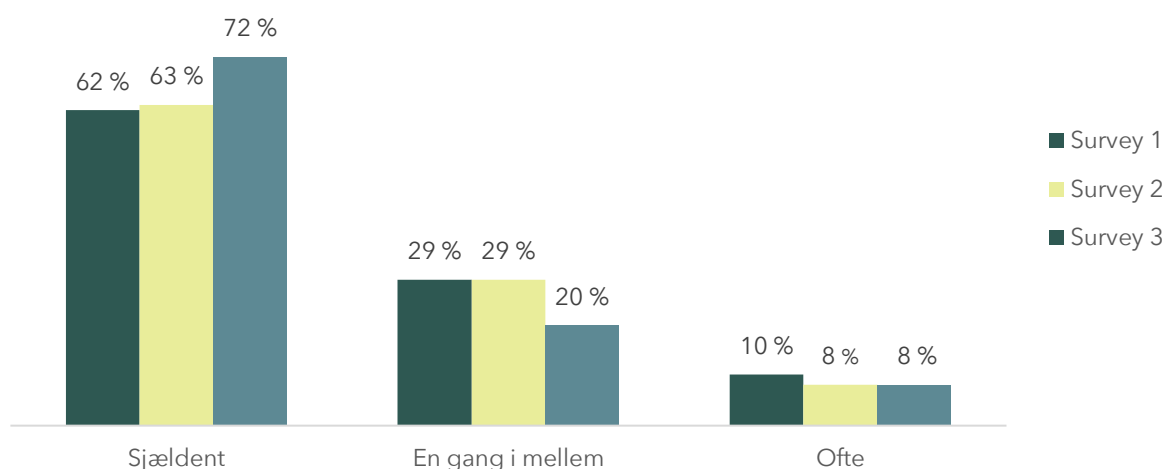
Ensomhed: Færre er moderat ensomme, men andelen i svær ensomhed er stabil

Ensomhed er en anden indikator for borgernes trivsel. Niveauet af ensomhed er målt ved UCLA-Loneliness scale (se bilag 2 for uddybning). Også her ses der en positiv udvikling fra start til slut. Ved 1. survey svarer 29 %, at de en gang i mellem oplever sig ensomme. I 3. survey er andelen 20 % - en reduktion på 9 procentpoint.

Resultatet kan hænge sammen med, at borgerne har fået et fællesskab at være en del af i indsatsen. I borgerfortællingerne fremgår det således, at de ugentlige gruppemøder samt aktiviteterne i Bysekretariatet, hvor de har mødt andre borgere og medarbejdere fra Carelink og Bysekretariatet, har haft stor betydning. For flere har fællesskabet været med til at bryde isolation og har været et sted, hvor de har følt sig set, støttet og forstået, fordi deres udfordringer er blevet genkendt. Det peger på, at der er et potentiale i at tænke fællesskabsbaserede indsatser ind i beskæftigelsesindsatsen som supplement til den individuelle og mere håndholdte indsats.

Andelen af borgere, der ofte føler sig ensomme, er stort set uændret på tværs af de tre surveys. Det peger på, at nogle borgere enten ikke har gjort brug af fællesskabet eller ikke har oplevet et reelt udbytte af at deltage. For borgere, der har levet isoleret i længere tid, kan det være svært og overvældende at indgå i sociale sammenhænge og derfor mere trygt at blive væk. Andre har måske deltaget, men oplevet nederlag eller utilpashed i relationerne, hvilket kan gøre det vanskeligt at læne sig ind i nye fællesskaber.

Resultatet understreger, at en fællesskabsbaseret indsats må have et særligt blik for de borgere, der bliver væk, eller som kæmper mest med at finde sig til rette i fællesskabet, hvis indsatsen skal lykkes med at mindske følelsen af ensomhed for de borgere, der lader til at have størst behov for det.

Figur 8: Hvor ofte føler du dig ensom? Valideret mål (UCLA-Loneliness Scale) sammensat af 3 spørgsmål vedr. oplevelsen af isolation, at være udenfor og savne nogen at snakke med. N = 39.

Håb, mening og livsmestring: Overordnet progression - størst for borgere med lavest udgangspunkt

Borgernes udvikling i trivsel og relationer er også blevet målt ved det validerede redskab Brief INSPIRE-O, som via 5 spørgsmål måler borgerens oplevede personlige recovery proces (se bilag 1 for uddybning).

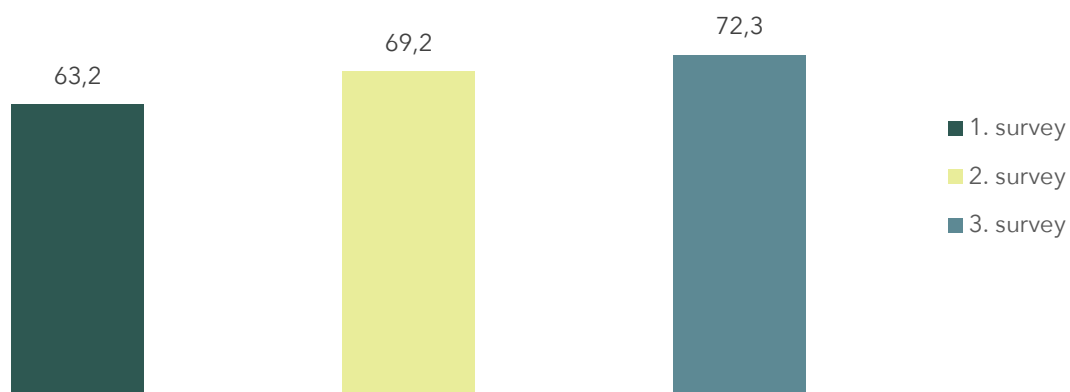
Resultaterne fra de tre survey-målinger viser en tydelig progression på tværs af spørgsmålene (se figur 9). Den samlede gennemsnitsscore er steget fra 63,2 i den første måling til 72,3 i den tredje. Det svarer til en stigning på 14 % og en stigning til over gennemsnittet i befolkningen, som er på 71,1⁴. Det peger på en positiv udvikling i borgernes trivsel og oplevelse af recovery, som underbygger resultaterne i WHO-5 og UCLA-Loneliness samt de kvalitative fortællingerne fra borgerne.

Fremgangen er særligt markant på spørgsmålet om *at have kontrol over eget liv*, hvor gennemsnittet er steget fra 1,97 til 2,59 - svarende til en stigning på 31 %. Progressionen kan ses som et udtryk for, at borgernes handlekraft er blevet styrket gennem det, medarbejderne beskriver som en empowerment-orienteret tilgang, hvor hjælp-til-selvhelp har været det bærende princip.

Også spørgsmålet om *at føle sig støttet af andre mennesker* viser en tydelig udvikling fra 2,33 til 3,08. Det svarer til en stigning på ca. 32 %, hvilket både kan forklares ved, at medarbejderne efter eget udsagn har leveret håndholdt støtte og hjælp til det, der var svært, og ved, at borgerne har

⁴ [Region Hovedstaden 2024](#)

haft mulighed for at indgå i fællesskaber med andre i samme situation, hvilket har styrket

Figur 9: I hvilken grad oplever du håb, mening og støtte i dit liv lige nu? Valideret mål (Brief INSPIRE-O) sammensat af fem spørgsmål vedr. borgernes recovery proces. N = 39.

oplevelsen af støtte og tilhørsforhold.

Kigger man isoleret på den kvartil af borgere med det laveste udgangspunkt, viser samme billede sig som ved WHO-5. Ved begyndelsen af indsatsen lå de på en gennemsnitlig score på 25, mens de i 3. survey gennemsnitligt rapporterede 56. Dvs. en stigning på 124 %. Det understreger altså, at indsatsen i særlig grad ser ud til at gøre en forskel for de borgere, der har det sværest.

Børn: trivsel, fritidsliv og skolefremmøde

I surveyen er alle forældre blevet spurgt til deres børns trivsel. I alt har 19 forældre svaret på spørgsmål om børnenes trivsel i den institution, de går i (vuggestue, børnehave eller skole), og om børnenes trivsel i relationer.

Det overordnede billede er, at børnene trives. På tværs af de tre surveys svarer flere end 8 ud af 10 forældre, at børnene trives i institutionen, mens 9 ud af 10 forældre svarer, at deres børn trives i relationer. Ca. 75 % af børnene går til en fritidsaktivitet, alle deltager i sociale aktiviteter, og en lille andel har lommepenge- og fritidsjob.

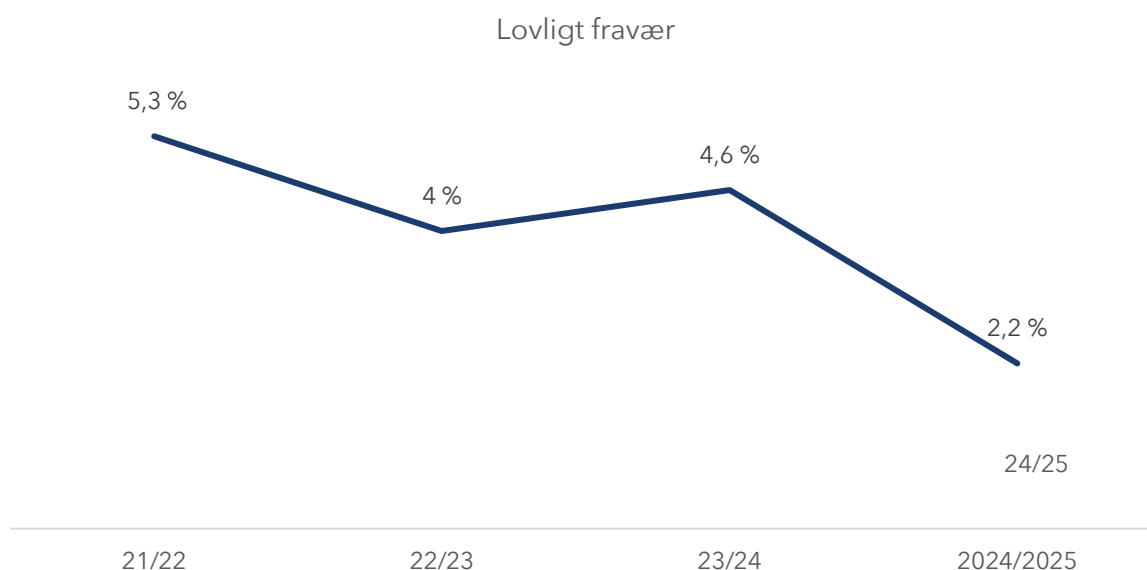
Fravær: Markante forbedringer i skolefremmødet

Det er veldokumenteret, at højt fravær i grundskolen indebærer betydelige risici for børns udvikling. Fagligt kan det føre til manglende læringsudbytte og huller i de grundlæggende kompetencer, som senere skolegang bygger på. Socialt kan det betyde, at barnet mister vigtige erfaringer med fællesskab, samarbejde og relationer, som er afgørende for trivsel og motivation. Et vedvarende højt fravær kan samtidig være en indikator på mistrivsel, utryghed eller andre udfordringer i barnets liv, som kalder på opmærksomhed. At arbejde for stabilt fremmøde er derfor vigtigt – ikke alene for at sikre læring, men også fordi tilstedeværelse i skolen er en nøgle til fællesskab, trivsel og tilknytning til uddannelsessystemet.

Evalueringen har undersøgt udviklingen i børnenes fravær fra skoleåret 2021/2022 (ét år før indsatsens start) til og med skoleåret 2024/2025 (hvor indsatsen ophører). Der er indsamlet data på ulovligt fravær, sygefravær og lovligt fravær.

Lovligt fravær

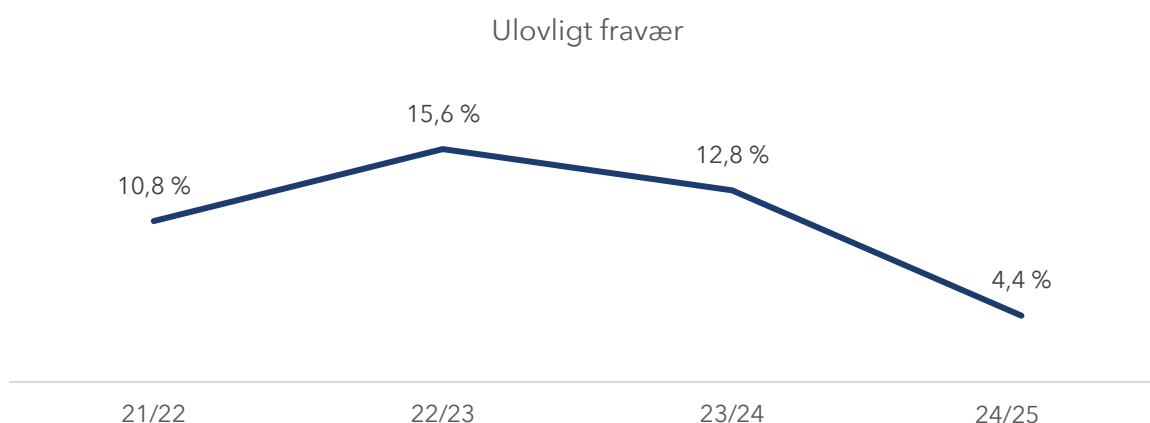
Figur 10 viser udviklingen i lovligt fravær. Figuren viser en moderat, men positiv udvikling. Efter et fald fra 5,3 % i 21/22 til 4,0 % i 2022/2023 steg fraværet en smule igen til 4,6 % i 2023/2024 for derefter at falde markant til 2,2 % i 2024/2025. Samlet set er det lovlige fravær altså reduceret – og det er faldet til et niveau, der ligger lige under gennemsnittet for skolerne i Randers kommune, som lå på 2,3 % i 2023/2024. Da lovligt fravær ofte dækker over aftaler med hjemmet (fx ferie uden for skoleferier), er det forventeligt, at der altid vil være en grad af fravær. Når der alligevel er sket en reduktion, kan det afspejle en øget opmærksomhed på skolens betydning og tydeligere forventninger til fremmøde.

Figur 10: Udvikling i lovligt fravær fra skoleåret 2021/2022 til og med skoleåret 2024/2025. $n = 18$.

Ulovligt fravær

Figur 11 viser en markant reduktion i ulovligt fravær fra 15,6 % i skoleåret 2022/2023 til 4,4 % i 2024/2025. Efter en stigning i begyndelsen (fra 10,8 % i 21/22 til 15,6 % i 2022/2023) ses en tydelig og vedvarende nedgang de efterfølgende år. Det kan tolkes som et tegn på, at der er sat mere effektivt ind over for ulovligt fravær, og at en del elever i højere grad er blevet motiveret til at blive i skolens rammer. Reduktionen er vigtig, da ulovligt fravær ofte forbindes med svag tilknytning til skolen og med høj risiko for senere frafald. Selvom der kan dokumenteres en markant positiv progression, er der stadig et stykke vej til et resultat, der ligger på linje med gennemsnittet for skolebørn i Randers Kommune. Dette lå på 0,5 % i skoleåret 2023/2024.

Figur 11: Udvikling i ulovligt fravær fra skoleåret 2021/2022 til og med skoleåret 2024/2025. $n = 9$.

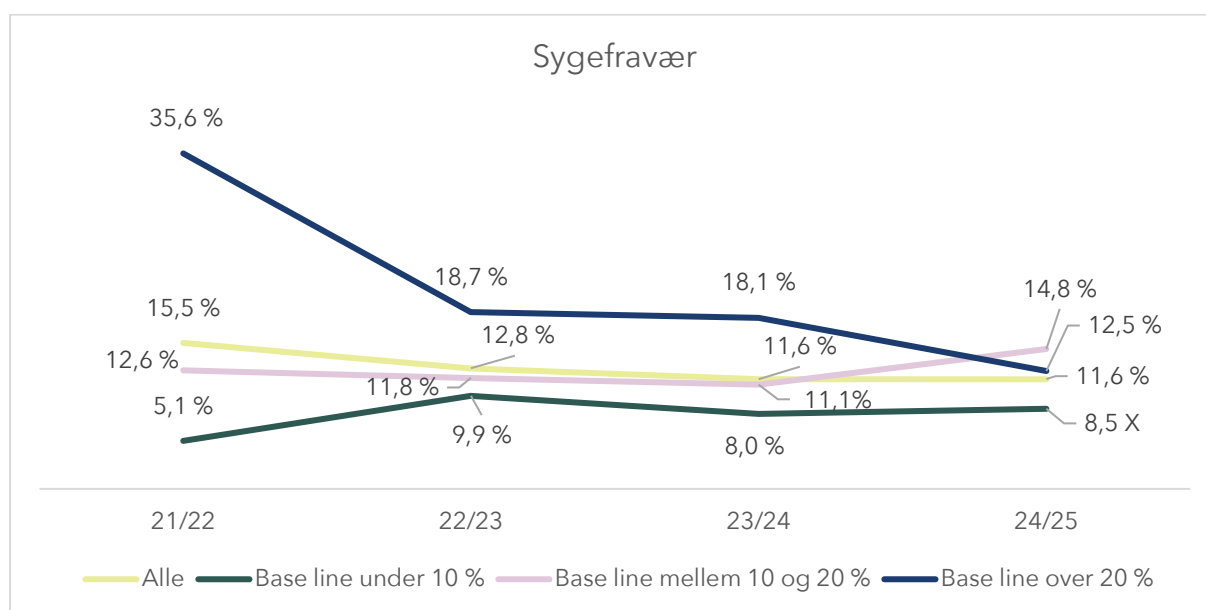
Sygefravær

Figur 12 viser, at der i løbet af indsatsperioden skete en betydelig reduktion i børnenes sygefravær. Det gennemsnitligt niveau for alle børn med sygefravær (den gule graf) faldt fra 15,5 % i skoleåret 2021/2022 til 11,6 % i skoleåret 2024/2025. På trods af reduktionen er niveauet stadig

over dobbelt så højt som gennemsnittet for skolebørn i Randers kommune, der lå på 4,2 % i skoleåret 2023/2024.

Kigger man isoleret på de børn, der ved baseline i 2021/2022 havde et fraværsniveau på under 10 % (den mørkegrønne graf), fremgår det, at niveauet er gået fra 5,1 % til 8,5 %. Niveauet stiger altså, men forbliver under den lovlige grænse på 10 %. For de børn, der ved baseline havde et fraværsniveau på mellem 10 og 20 % (den lyserøde graf), er der gennemsnitligt sket en stigning fra 12,6 % til 14,8 %.

Den største forandring er sket for de børn, der ved baseline havde et fraværsniveau på over 20 % (den mørkeblå linje). Fra at have haft gennemsnitligt 35,6 % fravær i skoleåret 2021/2022, næsten halveres niveauet i skoleåret 2022/2023, hvor indsatsen starter. Niveauet fastholdes skoleåret efter, hvorfra det falder til 12,5 %. Ved indsatsens afslutning er denne gruppe af børns fraværsniveau altså ca. en tredjedel af niveauet ved baseline. Det tyder på, at indsatsen i særlig grad har hjulpet de børn, som har haft sværest ved at være i skolen. Samtidig ved man, at sygefravær ofte hænger sammen med andre mistrivselsindikatorer som ensomhed, lav trivsel i fællesskabet eller psykiske udfordringer. At sygefraværet i denne gruppe er reduceret så markant, peger derfor på, at indsatsen ikke alene har støttet børnene i selve skolegangen, men også har hjulpet dem og deres familier med at håndtere de barrierer uden om skolen, der kan gøre det svært at møde stabilt frem.

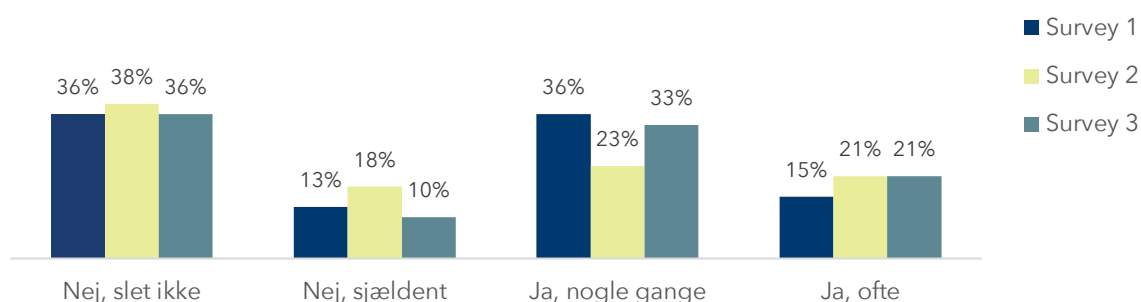

Figur 12: Udvikling i fravær fra skoleåret 2021/2022 til og med skoleåret 2024/2025. n alle = 27, n "base line under 10 %" = 11, n "base line mellem 10 og 20 %" = 9, n "base line over 20 %" = 7.

Helbred

Fysisk helbred: gennemsnitligt stabilt, men markant progression for kvinder og dagpengemodtagere

Figur 13 viser, at borgernes oplevelse af deres fysiske helbred er forholdsvis stabilt over indsatsperioden, men med nogle forskydninger mellem kategorierne i spørgeskemaet. Omkring halvdelen oplever aldrig eller sjældent deres helbred som en barriere, ca. en tredjedel oplever det nogle gange, og en femtedel oplever det ofte. Den mest markante ændring fra 1. til 3. spørgeskema er i gruppen, der ofte oplever, at deres fysiske helbred udgør en barriere. Denne er vokset fra 15 % til 21 %), mens gruppen, der sjældent oplever deres fysiske helbred som en barriere er blevet mindre (fra 13 % til 10 %). Det kan tolkes som et resultat af, at nogle borgere har fået hjælp til at blive mere bevidste om deres helbredsmæssige udfordringer og derfor har fået bedre øje for de barrierer, de medfører. Det kan imidlertid også være udtryk for, at nogle borgers helbredsproblemer reelt er blevet forværrede i indsatsperioden.

Figur 13: Er dit fysiske helbred en barriere for dig ift. at klare din hverdag? n = 39.

I spørgsmålet om fysisk helbred er der markant forskel på mænd og kvinders besvarelser. Blandt mændene vurderede 59 % i survey 1, at helbredet slet ikke var en barriere, men denne andel faldt til 41 % i survey 3. Samtidig steg andelen, der oplever helbredet som en barriere "nogle gange", fra 18 % til 35 %. Det kan være et udtryk for, at mændene i begyndelsen af forløbet ikke havde en særlig tydelig bevidsthed om eller erkendelse af deres helbredsmæssige problemer, men at de gennem indsatsen er blevet hjulpet til at få øje på udfordringer, som faktisk påvirker deres hverdag.

For kvinderne tegner der sig et andet billede: Kun 18 % vurderede i survey 1, at helbredet slet ikke var en barriere, men denne andel steg til 32 % i survey 2 og 3. Til gengæld faldt andelen, der oplevede helbredet som en barriere "nogle gange", markant fra 50 % i survey 1 til 32 % i survey 2 og 3. Det kan tyde på, at kvinderne i højere grad havde en bevidsthed om deres fysiske udfordringer i starten, men at de gennem indsatsen er blevet styrket i erkendelsen af, at de på trods af skavanker godt kan have et arbejde og håndtere en hverdag.

Der er desuden markant forskel på, hvordan det fysiske helbred opleves, når man sammenligner kontanthjælpsmodtagere med dagpengemodtagere og ledige med ikke-ledige. Der er betydeligt flere kontanthjælpsmodtagere og ledige, der oplever deres helbred som en barriere for at klare hverdagen sammenlignet med dagpengemodtagere og ikke-ledige.

Dette resultat er ikke overraskende, idet borgerne i projektet overvejende er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, som netop er placeret i denne kategori, fordi de har andre udfordringer end ledighed alene. For nogle kan det handle om fysiske helbredsproblemer, mens andre bærer på traumer, der kan gøre det vanskeligt at opretholde en stabil hverdag og forestille sig et arbejdsliv på ordinære vilkår.

Samtidig kan det også hænge sammen med, at en del kontanthjælpsmodtagere gennem årene har lært at beskrive eller forstørre deres helbredsproblemer som en måde at legitimere og fastholde adgangen til kontanthjælp. Dette skaber en dynamik, hvor helbreds vanskeligheder både kan være reelle og samtidig kan være en social og administrativ forudsætning for at modtage ydelsen.

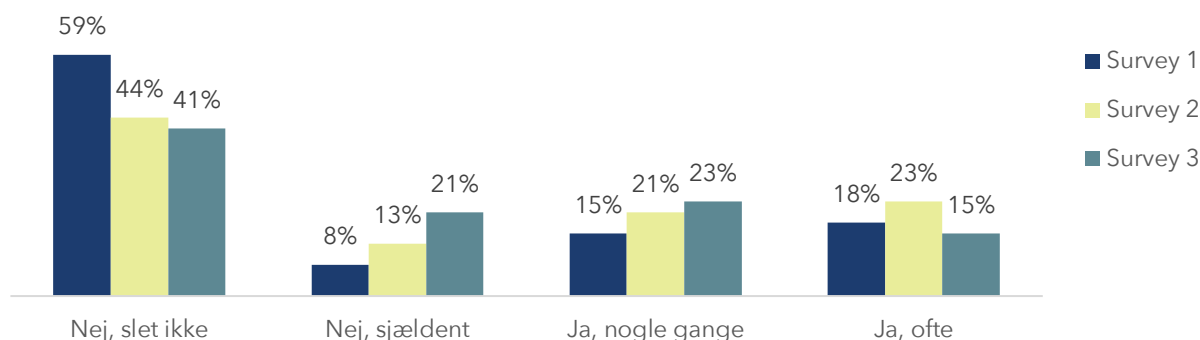
Alt i alt er det derfor forventeligt, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere oplever større udfordringer i forhold til helbred og arbejdsliv end dagpengemodtagere. De er i kontanthjælpssystemet, fordi de har sammensatte problemer, og deres oplevelse af et skrøbeligt helbred afspejler netop denne kompleksitet.

Mentalt helbred: flere oplever det mentale helbred som en barriere

Figur 14 viser udviklingen i, hvordan deltagerne oplever deres mentale helbred som en barriere i forhold til at klare hverdagen. I survey 1 vurderede 59 % af deltagerne, at deres mentale helbred slet ikke udgjorde en barriere. Denne andel faldt til 44 % i survey 2 og videre til 41 % i survey 3. Samtidig steg andelen, der "sjældent" oplever helbredet som en barriere, fra 8 % i survey 1 til 21 % i survey 3. Der ses også en mindre stigning i andelen, der oplever helbredet som en barriere "nogle gange", fra 15 % i survey 1 til 23 % i survey 3.

Mønsteret er det samme for mænd og kvinder – dog mere markant for mændene, som i betydeligt mindre grad end kvinderne oplevede det mentale helbred som en barriere ved indsatsens begyndelse. I survey 1 svarede 71 % af mændene, at det mentale helbred slet ikke var en barriere, mens det samme gjorde sig gældende for 50 % af kvinderne. For både kvinder og mænd var andelen 41 % ved indsatsens afslutning.

For gruppen, der ofte oplever mentale helbredsproblemer som en barriere for at klare hverdagen, er udviklingen mere svingende: fra 18 % i survey 1 til en top på 23 % i survey 2, hvorefter andelen falder til 15 % i survey 3. Det tyder på, at en mindre del af deltagerne over tid har oplevet en forbedring, så de ikke længere vurderer, at deres mentale helbred ofte er en barriere.

Figur 14: Er dit mentale helbred en barriere for dig ift. at klare din hverdag? n = 39.

Samlet peger tallene på en bevægelse væk fra, at en stor del oplever sig helt uden barrierer, og over mod at flere anerkender, at deres mentale helbred i nogen grad kan påvirke hverdagen – dog uden at betydeligt flere oplever det som en vedvarende, alvorlig barriere. Dette kan fortolkes som et tegn på øget bevidsthed og erkendelse af udfordringer, samtidig med at en del har oplevet lettelser, så andelen med store, konstante barrierer er faldet.

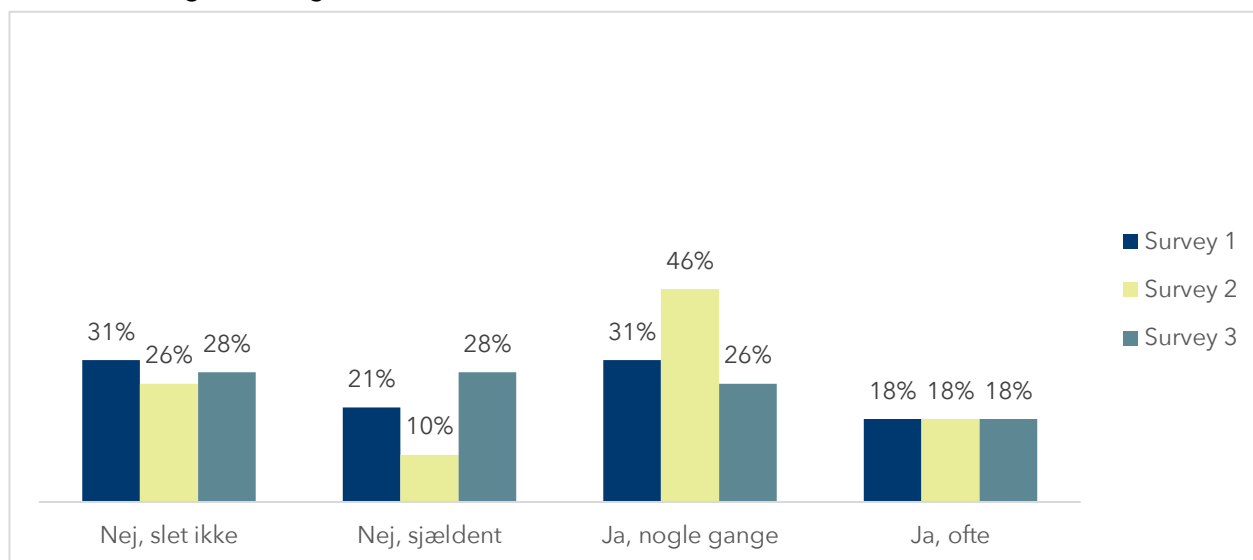
En mulig forklaring kan være, at mødet med Bysekretariatet, Carelink eller andre indsatser har gjort deltagerne mere bevidste om, at der faktisk findes hjælp at få. Det kan samtidig have bekræftet dem i, at de udfordringer, de tidligere har skjult eller stået alene med, er reelle. Tallene kan også hænge sammen med, at projektet har fået deltagerne til at italesætte deres udfordringer på en ny måde.

Samtidig kan det at påbegynde en ny tilværelse med job eller aktivitet betyde, at man i højere grad mærker sine vanskeligheder i hverdagen. For nogle kan overgangen have ført til et øget pres, der har tydeliggjort udfordringerne – dog uden nødvendigvis at gøre dem til alvorlige, vedvarende barrierer.

På baggrund af de helbredsmæssige resultater kan det være værd at overveje, om der er et potentiale i at knytte indsatsen endnu tættere til lokale sundhedsaktører. En tættere tilknytning vil give borgerne bedre støtte til deres helbredsudfordringer og samtidig sikre, at sundhed i højere grad integreres i indsatsmodellen – også på et organisatorisk niveau.

Aktiv fritid

Andelen, der deltager i foreningslivet, har været nogenlunde stabil gennem indsatsperioden. Den mest markante forandring sker fra 1. survey til 2. survey, hvor en tredjedel af borgergruppen går fra sjældent at deltage i noget til nogle gange at deltage. I 3. spørgeskema falder andelen imidlertid igen til niveauet for første spørgeskema. Faldet kan skyldes, en gruppe af borgere i en periode har prøvet nogle aktiviteter af, men fundet ud af, at det ikke var for dem, og stoppet igen. Det kan også skyldes, at forskellen på svarkategorien har været arbitrær, og forskellen dermed har været udtryk for en vilkårlighed i valget af svar.

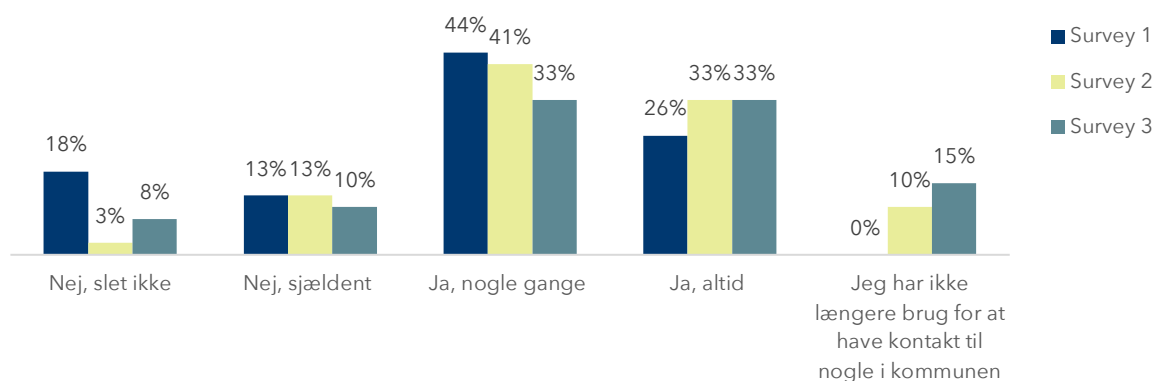

Figur 15: Deltager du i foreninger eller fritidsaktiviteter sammen med andre? $n = 39$.

Forhold til kommunen

Figur 16 viser borgernes svar på, om de oplever at have adgang til medarbejdere, der lytter til dem og støtter dem, når de har brug for det. Resultaterne vidner om en betydelig progression. I 1. survey oplevede knap 1 ud af 5, at de slet ikke havde adgang til kommunens medarbejdere. Dette tal faldt til under 1 ud af 10 i survey 3. Samtidig steg andelen af dem, der i høj grad oplevede at have adgang til medarbejdere, der lytter og støtter, fra ca. 1 ud af 4 til 1 ud af 3. Det tyder overordnet på, at indsatsen har styrket relationen mellem borgere og kommunale medarbejdere, så flere oplever, at de får stabil og vedvarende støtte.

Derudover var der en stigning fra 0 til 15 % i andelen af borgere, der ikke længere oplevede at have brug for kommunen. Dette kan tolkes som et resultat af, at nogle borgere gennem indsatsen har opnået større selvstændighed og mestring i hverdagen, så de ikke længere har behov for kommunal støtte i samme omfang.

Figur 16: Har du adgang til en/flere medarbejdere i kommunen, som lytter til dig og støtter dig, når du har brug for det? n = 39.

Borgerne er desuden blevet spurgt, i hvilken grad de selv oplever at være med til at bestemme, hvilken støtte de skal have fra kommunen, og i hvor høj grad de oplever, at der er sammenhæng mellem den støtte, de får fra forskellige steder i kommunen. Begge spørgsmål er svære at tolke entydigt ud fra besvarelserne. Der er således ikke en klar udvikling henimod hverken større eller mindre medbestemmelse eller grad af sammenhæng i støtten fra forskellige steder.

Resultater og virksomme mekanismer – i ord

I dette afsnit kommer både borgere og medarbejdere til orde. Først præsenteres indsigter fra interviews med otte borgere, som har deltaget i indsatsen. Interviewene er gennemført som forandringsfortællinger, hvor borgerne frit har beskrevet de forandringer, de har oplevet, siden de blev en del af indsatsen, og hvad de mener har gjort en forskel for, at forandringen har fundet sted. Herefter følger en tværgående analyse af interviews med medarbejdere fra Carelink, Jobcentret og Bysekretariatet med fokus på, hvad der har virket i indsatsen – både i mødet med borgerne og i det tværgående samarbejde mellem de tre aktører.

Borgernes oplevede forandringer

Herunder præsenteres de forandringer, borgerne beskriver, de har oplevet som følge af indsatsen.

Bevægelsen ind i job eller uddannelse er vigtig i sig selv

Flere borgere fortæller, at en vigtig forandring for dem er, at de er kommet i job eller uddannelse. Som følge heraf fortæller en del om grundlæggende forandringer i deres motivation og tro på fremtiden. For nogle betyder det, at en drøm om uddannelse er blevet til virkelighed og har givet håb om at kunne være en del af arbejdsfællesskabet. For andre handler det om at genfinde glæden ved hverdagen, få en stabil struktur og have lyst til at stå op og komme afsted. Samlet indikerer det, at indsatsen både har åbnet nye muligheder og styrket borgernes motivation i hverdagen.

“Bare det at kunne drømme om at tage en uddannelse, som er blevet til en realitet, og håb om at kunne komme i et arbejde... Igen, fra jeg startede. Det har betydet alt for mig.”

Borgere ved i højere grad, hvad de vil og kan

Mange borgere fortæller, at indsatsen har hjulpet dem til at få større afklaring i forhold til deres fremtid og retning i arbejdslivet. Forandringen består i at gå fra usikkerhed og uengagerede valg til en tydeligere fornemmelse af, hvad man faktisk har lyst til og kan se sig selv i. Det betyder både en styrket motivation og en klarere forståelse af, hvilke rammer og typer af arbejde der passer bedst til den enkelte. Afklaringen giver deltagerne et mere realistisk og positivt perspektiv på deres muligheder og gør det lettere at tage aktive skridt mod et arbejdsliv, der opleves meningsfuldt.

“Det har jo skabt det, at jeg har fundet noget, jeg gerne vil. I stedet for at have noget, jeg ikke gider.”

Forældre kan være mere for deres børn

Nogle forældre oplever at få mere overskud i hverdagen og dermed bedre muligheder for at være

noget for deres børn. Når de selv har noget at stå op til, smitter det af på børnenes trivsel og skolegang, fordi børnene får et positivt forbillede og mere stabilitet i hverdagen. Økonomiske forbedringer giver samtidig mulighed for at kunne tilbyde børnene lidt mere, hvilket skaber glæde og letter presset i familien. *"Nu er der råd til juice. Det er dejligt"*, siger en forælder. Samlet set betyder forandringerne, at forældrene kan være mere nærværende og støttende, og at børnene oplever bedre trivsel og flere muligheder i deres liv.

"Min søn, han har fået det bedre i hans skole, fordi jeg har fået noget at stå op til."

Indsatsen giver større glæde og overskud i hverdagen

Større glæde, energi og overskud i hverdagen går igen for mange. Det handler både om, at man nu kan bidrage økonomisk til familien, og om en lettelse af den dårlige samvittighed, som har været forbundet med at være afhængig af andres indkomst. Samtidig skaber en mere stabil hverdag og færre bekymringer på hjemmefronten ro, hvilket frigør kræfter til at være mere nærværende og positiv. Det samlede billede er, at borgerne føler sig gladere, mindre tynget af stress og bedre i stand til at håndtere dagligdagens udfordringer.

"Jamen, jeg kan da mærke, at jeg har fået noget mere overskud. Men jeg ved ikke, om det er qua, at jeg går herover, eller om det er qua, at der er fandme mere ro på. På hjemmefronten har der været mange ting ... som der er faldet ro på."

Et socialt fællesskab giver større udadvendthed og socialt mod

Mange deltagere har fået større åbenhed og mod i sociale sammenhænge. Hvor det tidligere kunne være svært at tale med andre eller deltage i fællesskaber på grund af usikkerhed eller angst, beskriver mange nu, at de i højere grad tør tage kontakt, indgå i samtaler og være til stede blandt andre. Denne udvikling afspejler en øget selvtillid og en oplevelse af at kunne håndtere sociale situationer, som tidligere føltes overvældende.

"Jeg er blevet mere frimodig med at snakke med folk sådan. Altså til at starte med så kunne jeg ikke bare sætte mig herind og sådan snakke. Jeg havde meget angst."

Fællesskabet hjælper til at bryde ensomhed

Ensomhed og isolation har tidligere karakteriseret flere af de interviewede borgers tilværelse. Men gennem indsatsen er de blevet en del af et fællesskab og har fået større tilknytning til andre. De beskriver, hvordan de ikke længere sidder alene derhjemme, men i stedet har faste aktiviteter og møder med andre mennesker i hverdagen. Det giver en følelse af fællesskab, støtte og gensidighed, som skaber tryghed og mindsker oplevelsen af isolation.

"Jamen, jeg sidder ikke alene i mine egne fire vægge og spekulerer hele tiden. Jeg

har de der, jeg ved, jeg har de der to gange om ugen, hvor jeg skal ud, hvor jeg møder mennesker. Hvor jeg kan sparre med andre mennesker.”

Konkrete, hverdagsnære, men ikke desto mindre betydningsfulde, forandringer

Flere deltagere beskriver konkrete og hverdagsnære forandringer, som har vist sig i deres liv som følge af indsatsen. Det kan handle om at være *”stoppet med at ryge”*, at være *”blevet medicinfri”* på trods af diagnosticeret ADHD, at kunne *”handle selv”* eller at *”sove bedre om natten”*. Alt sammen forandringer på overfladen, men som også vidner om, at der er sket en dybereliggende forandring i borgernes liv. Når man for eksempel får mere ro, sover bedre eller føler sig mere handlekraftig, tyder det på en bedre trivsel og balance, som gør det lettere at klare hverdagen og tage skridt mod job, uddannelse eller andre mål.

Virksomme mekanismer ifølge borgerne

Herunder beskrives de mekanismer i indsatsen, som ifølge borgerne har været forandringsskabende.

Motivation, (kompetent) støtte og opbakning

Flere borgere peger på, at motivation, kompetent støtte og opbakning har været afgørende for de forandringer, de har oplevet. De fremhæver, hvordan medarbejderne fra Carelink både har været et støttende bagland og har givet et konstruktivt pres, der har hjulpet dem til at tage nye skridt. Den kompetente støtte har handlet om konkret hjælp og vejledning i forhold til praktiske udfordringer, men også om at blive mødt med tillid og anerkendelse. Kombinationen af opmuntring, faglighed og menneskelig forståelse har givet deltagerne en oplevelse af at blive set og taget alvorligt, hvilket har styrket deres mod og vilje til at fastholde en positiv udvikling.

“Det er ubeskriveligt at have sit eget heppekor. Fordi de jubler på hver gang det går der godt. Og de samler dig op, når det ikke går godt.”

Et fællesskab at være en del af

Størstedelen af borgerne fremhæver betydningen af at være en del af et fællesskab med de andre borgere i indsatsen og medarbejderne fra Carelink og Bysekretariatet. Det at mødes regelmæssigt med andre giver glæde og en oplevelse af at høre til. Fællesskabet fungerer samtidig som en ramme, man kan dele erfaringer og støtte hinanden i, så man ikke føler sig alene med sine udfordringer. For nogle betyder fællesskabet også, at de får en pause fra rollen som forælder og mulighed for at være sig selv på en anden måde end ellers. Fællesskabet giver således borgerne trivsel, mulighed for at dyrke hjørner af deres identitet, som de ellers ikke ofte er i kontakt med, og et netværk, der hjælper til at fastholde motivation og engagement i hverdagen.

“Ellers har jeg lidt en tendens til kun at være mor. Så det betyder også noget for mig, at jeg kan få lov til at være Karina og ikke mor. Det kan jeg dér. Så det giver jo også noget.”

Åbne døre og tilgængelighed

Alle borgerne fremhæver, at den åbne dør til Bysekretariatets og medarbejderne fra Carelinks kontor og deres tilgængelighed har været afgørende. Det har betydet meget, at man altid har kunnet kigge forbi – også uden en aftale – få en hurtig snak eller tage kontakt, når behovet opstod. Der har hele tiden været nogen at få fat i – enten fysisk, på telefon eller skriftligt – og det har givet en tryghed og følelsen af, at hjælpen var tæt på og til at regne med. Denne tilgængelighed og åbenhed har fjernet barrierer og gjort det nemmere og mere fleksibelt at tage små skridt fremad, når støtten ikke har været bundet op på faste mødetidspunkter eller formelle rammer. Tilgængeligheden i sig selv har dermed været en central mekanisme i at skabe kontinuitet og fastholde engagementet hos deltagerne.

"Det er bare, døren er åben. Hvis han ikke lige har et møde eller et eller andet. Du kunne komme og sige hej. Og lige få fem minutters snak og så gå videre igen... Det betyder jo alt, at du lige bare, altså du behøver ikke at skal forbi på et bestemt tidspunkt."

Individet og mennesket i fokus

Mange borgere fremhæver, at det har gjort en stor forskel, at de er blevet mødt som individer med unikke behov, styrker og interesser. Medarbejderne ser mennesket bag og de ressourcer, det har. De har været gode til at aflæse, hvor den enkelte står, og tilpasse støtte og forventninger derefter – nogle gange ved at give mere ansvar, andre gange ved at tilbyde tættere hjælp. Samtidig oplever borgerne, at der er lagt vægt på at tage afsæt i deres egne ønsker og passioner frem for at presse standardløsninger igennem. Denne individuelle tilgang har givet deltagerne en oplevelse af at blive taget alvorligt, respekteret som mennesker og støttet på måder, der giver mening for netop dem.

"De går op i ens passioner. De går ikke og siger, "prøv nu bare at søge det, også selvom det er noget, du ikke har lyst til." De går mere specifikt efter dine ønsker."

Hurtig respons og handlekraft

Flere borgere understreger, at det har haft stor betydning, at der blev handlet hurtigt, når de stod med et behov eller en udfordring. I stedet for at skulle vente i dage eller uger oplevede de, at der blev reageret med det samme, og at tingene kom i gang her og nu. Den hurtige respons gav en følelse af at blive taget alvorligt og få fastholdt sin fremdrift og sit engagement. Handlekraften hos medarbejderne gjorde usikkerheden mindre og viste deltagerne, at der faktisk kunne ske en reel forandring, når de rakte ud efter hjælp.

"Uanset hvad det er, så er det blevet taget nu. Det er ikke om et kvarter eller i morgen. Det er nu. Det betyder meget for mig. Altså skal der ske noget, så skal der ske noget."

Konkrete, men ikke desto mindre vigtige mekanismer i indsatsen

Ud over de gennemgående mekanismer fremhæver enkelte borgere nogle meget konkrete og jordnære elementer i Carelinks indsats, som har haft stor betydning for dem.

Hjælp til ansøgning og CV

For nogle har den praktiske støtte til at få styr på CV og jobansøgninger været helt afgørende. Det har givet en følelse af at være bedre klædt på til at søge arbejde og en konkret tro på, at det faktisk kan lykkes at komme i job.

Gode råd

Små råd i hverdagen – om alt fra jobsøgning til personlige udfordringer – bliver af nogle borgere fremhævet som vigtige. De opleves som en form for ekstra støtte, der kan hjælpe en videre, når man sidder fast.

Undervisningen

Andre peger på undervisningen som et vigtigt element i indsatsen. Den har givet struktur, faglig læring og noget at møde op til. For nogle har det været med til at styrke troen på egne evner og givet konkrete kompetencer, der kan bruges videre frem.

Afstand til indsats

For enkelte borgere har den fysiske afstand til medarbejderne spillet en rolle. Medarbejderne fra Carelink og Bysekretariatet har siddet i det boligområde, hvor en stor del af borgerne bor. Det har sænket barrieren for at møde op til formelle møder og fået dem til ind i mellem at svinge forbi til en uformel snak.

Børne- og ungeperspektiver

I alt 4 børn i alderen 8-12 år og 5 unge i alderen 13-18 år, som har forældre i indsatsen, blev interviewet til slutevalueringen, mens et nogenlunde tilsvarende antal blev interviewet i midtvejsevalueringen. Formålet med interviewene var at få indsigt i deres hverdag, hvordan det er at være barn og ung i deres lokalområde, herunder hvordan de oplever aktiviteterne i Bysekretariatet, og hvad de kunne ønske sig og drømmer om. Afsnittet baserer sig på pointer fra både midtvejs- og slutevalueringen.

Børneperspektivet

Hvordan har man det som barn i løbet af en dag?

Når børnene bliver spurgt til, hvordan de har det i løbet af en normal hverdag, viser deres beskrivelser, at energien og humøret svinger gennem dagen: morgenen er præget af træthed og modvilje mod skole, eftermiddagen af udmattelse, mens aftenen opleves som dagens højdepunkt med gaming, hygge og tid med venner. Flere fremhæver, at de kan lide at spille fodbold og PlayStation, lege med LEGO, tegne eller være sammen i fredagsklubben – selvom sidstnævnte desværre blev for dyrt at deltage i. Sengetiden fremstår som et konfliktpunkt, især fordi de sammenligner sig med ældre søskende, der får lov til at være længere oppe. Forskning peger på, at søvn er afgørende for trivsel, læring og mental sundhed, men at mange børn i skolealderen sover for lidt⁵. Her er børn med ældre søskende særligt udsatte, fordi kampen om sengetiden er større. Samtidig understøtter studier, at frirum med selvvalgte aktiviteter er centrale for børns trivsel og følelse af autonomi⁶. Når børnene fortæller, at de først bliver glade om aftenen, kan det ses som udtryk for, at de her oplever mest kontrol, fællesskab og glæde i en ellers krævende hverdag.

Hvordan har man det som barn i løbet af en dag?

Børnene beskrev vha. smileys deres humør på forskellige tidspunkter i løbet af en dag og udfoldede herefter i ord.

De beskrev dagen således:

- Morgen: Trætte og sure, gider som oftest ikke i skole (1.-4. klasse)
- Eftermiddag: Ofte trætte efter en lang skoledag
- Aften: Tid til at spille/game og hygge – ofte glade
- Sengetid: Ikke populært – svært når større søskende må være længere oppe

Hvad synes børnene om aktiviteterne i Bysekretariatet?

Børnenes fortællinger peger på, at aktiviteterne i Bysekretariatet giver dem adgang til noget særligt: trygge rammer, nærvær og fællesskab. De fremhæver særligt fællesspisninger, ture og filmaftener. Når det netop er disse aktiviteter, de fremhæver, handler det ikke kun om selve oplevelsen, men om at være en del af noget sammen med andre. Fællesspisning som en fast og

⁵ [Sundhedsstyrelsen 2022](#)

⁶ [EVA 2020](#)

positiv ramme, hvor alle deltager, er ikke nødvendigvis hverdagskost, og derfor betyder det noget, at Bysekretariatet danner ramme om det. Forskning peger på, at sådanne fællesskaber med tydelige voksne omkring børn kan styrke trivsel, skabe en følelse af sammenhæng og bidrage til, at børn udvikler sociale kompetencer og tillid til andre⁷.

At børnene beskriver de voksne i Bysekretariatet som "sjove og søde" og lægger vægt på, at de voksne deltager aktivt i aktiviteterne, understreger betydningen af relationer, hvor voksne ikke kun sætter rammer, men også tager del i fællesskabet. Når voksne møder børn i øjenhøjde og viser engagement, oplever børnene sig taget alvorligt, og det skaber grobund for både selvværd og følelse af tilhør⁸. For børn i udsatte positioner kan netop denne form for relation være afgørende, fordi den giver et supplement til de rammer, der findes i hverdagen, uden at stå i modsætning til familiens betydning.

Børnenes behov, ønsker og drømme

Børnenes drømme peger på en længsel efter både det nære og det ekstraordinære - efter hverdagsfællesskaber, tryghed og leg på den ene side og oplevelser, der rækker ud over deres hverdag, på den anden side.

I snakken om drømme nævnes spisefællesskab igen. En dreng fortæller:

"Derhjemme spiser vi ikke rigtig sammen alle sammen. Min mor plejer altid at spise ude i køkkenet - det er bare dér, hun plejer at sidde. Mig og søskende, vi spiser inde i stuen. Vi ser tv, og jeg sidder som regel også med min telefon... Jeg kan godt undre mig lidt over, hvorfor vi ikke bare kan spise allesammen sammen. Jeg har det sådan, at det virker som om, min mor bliver holdt udenfor, når vi sidder og

Hvad synes børnene om aktiviteterne i Bysekretariatet?

For at svare på det spørgsmål blev børnene bedt om at tegne de aktiviteter, de godt kunne lide. Tre ud af fire tegninger viser fællesspisning, hvoraf én også viser en filmaften, mens den sidste viser en tur på atletikbanen.

⁷ [VIVE 2022](#)

⁸ [Aarhus Universitet 2019](#)

spiser uden hende."

Udsagnet illustrerer, hvordan børnene selv reflekterer over betydningen af fælles måltider som ramme for nærvær, samhørighed og relationer i familien. Forskning understøtter, at spisefællesskaber ikke blot handler om mad, men om at skabe struktur, forudsigelighed og social kontakt – elementer, der måske er særligt vigtige i familier, hvor hverdagen kan være præget af uforudsigelighed, økonomiske bekymringer eller mistrivsel⁹.

Ligeledes peger drømmene om mere fri leg og adgang til aktiviteter på et behov for frirum, hvor børn kan udforske, være kreative og deltage i sociale fællesskaber. Flere børn fremhæver netop de aktiviteter, de kender fra Bysekretariatet, som noget særligt: *"Det er sjovt at være der – de voksne er søde, og vi laver ting, jeg aldrig har prøvet før."* Forskningen viser, at leg og deltagelse i fritidsaktiviteter styrker børns udvikling, relationer og følelse af mestring. Adgangen til sådanne trygge og strukturerede fritidsfællesskaber kan spille en vigtig rolle – særligt for børn, der ikke hjælpes ind i fællesskaber med støtte hjemmefra.

Hvad drømmer børnene om?

- Mere spilletid
- Fri leg og aktiviteter, de måske ikke prøver i hverdagen (fx det, man laver med Bysekretariatet)
- (Spise)fællesskab i familien
- *"Gad godt en luksusrejse, med hotel, en lækker by, room service, flot by."*
- Komme til Djursland Sommerland hvert år
- Møde senere i skolen
- *"Gad godt arbejde i en børnehave engang – har hørt om en, der godt kan lide at passe børn, som har fået mulighed for at passe børn for 100 kr. i timen."*

Her spiller Bysekretariatet en central rolle. Evalueringen viser, at børnene oplever glæde ved fællesspisning, gruppetilbud og ture, som giver dem adgang til både nærvær og nye oplevelser. De voksne beskrives som tydelige og engagerede, hvilket skaber tryghed og gør aktiviteterne til et fast holdepunkt i hverdagen. På den måde kan Bysekretariatets tilbud give familierne et supplement til de fællesskaber, som børnene savner i hjemmet.

Forældrene fortæller, at de med støtte fra indsatsen får mere overskud og bedre kan være til stede i deres børns liv.

⁹ Kaplan et al. 2023

Ungeperspektivet

Hvordan ser hverdagen for de unge ud?

For de unge i indsatsen består hverdagen typisk af skolegang i 6.-10. klasse, som de fleste beskriver uden den store begejstring. Skolen fylder meget, men opleves ikke altid som motiverende eller givende: *"Skolen føles som et bjerg, du skal bestige - især matematik"*, forklarer én af dem. I fritiden slapper de af med gaming, er på sociale medier, spiller fodbold eller musik - og enkelte har allerede et fritidsjob. Gaming nævnes ofte som et frirum, hvor de kan koble af fra kravene i hverdagen.

Hvad synes de unge om aktiviteterne i Bysekretariatet?

De unge giver udtryk for, at de er glade for de aktiviteter, som Bysekretariatet tilbyder. De fremhæver især "drengeholdet", hvor de fik mulighed for at prøve forskellige ting sammen med andre, og feriecampen, hvor fælles aktiviteter - herunder en tur til Djurs Sommerland - skabte gode oplevelser uden omkostninger for familierne. De sætter pris på, at aktiviteterne ikke er begrænset af aldersgrænser, hvilket gør det lettere for flere at deltage sammen.

Ture og fælles oplevelser, særligt til forlystelsesparker, bliver nævnt som højdepunkter, der giver adgang til noget, de ellers ikke ville have mulighed for. Samtidig lægger de unge vægt på relationen til de voksne i Bysekretariatet. Det betyder noget for dem, at de voksne ikke kun organiserer aktiviteterne, men også deltager aktivt side om side med de unge. En siger fx, at *"De [voksne] skal hygge sig sammen med os. Sådan hvad vi gør, skal de også gøre"*. Det skaber en følelse af ligeværd og giver aktiviteterne en anden kvalitet end mere traditionelle fritidstilbud.

Selvom de unge er glade for de eksisterende aktiviteter, peger de også på et savn: at der mangler tilbud, som er mere målrettet unge. Det tyder på et potentiale i at videreudvikle indsatsen, så aktiviteterne i endnu højere grad afspejler unges egne behov og ønsker.

Hvad er vigtigt for de unge, og hvad har de brug for?

Når de unge beskriver, hvad der er vigtigt i deres hverdag, peger de på nære relationer og hverdagsrammer: familien, vennerne, hjemmet og værelset - som et sted at trække sig tilbage og finde ro (i fred fra *"irriterende søskende"*). Mad og skærmen nævnes også som centrale elementer, hvor mad forbindes med basale behov og skærmen med både underholdning, kontakt til andre og et vigtigt frirum.

Når de samtidig bliver spurgt til, hvad de oplever at have brug for i hverdagen, udvider billedet sig. De efterlyser samlingssteder for unge, hvor alkohol ikke er i centrum, og hvor det er muligt at være med uden store udgifter. Flere af dem har oplevet racisme og diskrimination og efterspørger konkret hjælp til at håndtere det - en hjælp, de ikke oplever at få i skolen. Derudover ønsker de bedre rammer for lektiehjælp: flere lærere, der kan hjælpe i svære fag, længere åbningstider i

lektiecaféen og støtte, der også rækker ind i gymnasiet. Samlet set viser det, at de unge både har brug for trykke fællesskaber, støtte til at håndtere sociale udfordringer og kvalificeret faglig hjælp, der kan styrke dem i deres skolegang og uddannelsesforløb.

De unges behov, ønsker og drømme

De unges ønsker og drømme tydeliggør en længsel efter selvstændighed, nye oplevelser og mere liv i deres omgivelser. Ønsket om at få et fritidsjob og tjene egne penge kan ses som et udtryk for et behov for at blive taget alvorligt, tage ansvar og få indflydelse på eget liv. Samtidig viser forskning, at fritidsjob er en væsentlig løftestang for unges senere uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder – særligt for unge i udsatte positioner¹⁰. Det peger på et potentiale i at tænke fritidsjob endnu tydeligere ind som en del af Bysekretariatets indsats.

-Hvad drømmer de unge om?

- At blive millionær og få en fed bil
- At få et fritidsjob
- En ekstra weekenddag
- Gratis transport til Kbh eller Aarhus ("*for der er ikke en skid at lave i Randers*")
- At komme til Spanien: "*Randers er kedeligt, der sker ikke noget. Folk holder sig hver for sig. Byen Randers er fyldt med folk, der går rundt og ryger og drikker meget. Det er ikke et særlig fedt billede*".
- Flere levende områder og butikker rettet mod unge (fx sportsbutikker)
- Voksne, der arrangerer aktiviteter for dem og deltager ligeværdigt i dem

Samtidig viser de unges fortællinger, at hverdagen i Randers kan føles begrænset og ensformig. De beskriver byen som kedelig og præget af voksne, der drikker og ryger i byrummet, hvilket kan virke utrygt og give et negativt billede af deres nærmiljø. Når de unge efterspørger gratis transport til Aarhus eller København eller drømmer om rejser til Spanien, peger det både på en længsel efter at komme væk og opleve noget nyt – men også på en kritik af de muligheder, de oplever at have lokalt. Det kan både handle om, at der reelt mangler tilbud i Randers, at de unge ikke kender til de tilbud, der allerede findes, eller at de oplever ikke at have adgang til dem.

Her kan Bysekretariatet spille en vigtig rolle som brobygger, idet de kender de unge og møder dem i sammenhænge, hvor disse ønsker kan italesættes og handles på. Bysekretariatet kan som boligsocial aktør selv skabe rammer for lokale aktiviteter og hjælpe de unge med at få øje på og tage del i de fritidstilbud, der allerede eksisterer i byen. På den måde kan indsatsen understøtte, at unge i udsatte positioner ikke oplever sig udenfor, men får adgang til meningsfulde fællesskaber, som kan styrke både trivsel, netværk og tilhørsforhold.

Endelig viser ønskerne om flere levende områder og butikker, at unges oplevelse af byen og bybilledet er vigtig. Når unge efterspørger byrum, hvor der sker noget, og hvor det er rart at være, er det en påmindelse om, at det fysiske og sociale miljø har stor betydning for deres hverdagsliv. At tænke de unges perspektiver med i udviklingen af byens rammer kan derfor være afgørende for, at de oplever Randers som et sted for dem – og ikke kun et sted, de ønsker at komme væk fra.

¹⁰ [Dansk Arbejdsgiverforening 2024](#)

Virksomme mekanismer ifølge medarbejderne

Herunder beskrives de mekanismer i indsatsen, som ifølge medarbejdere fra jobcentret, Carelink og Bysekretariatet har bidraget til forandringer for familierne. Medarbejderne peger både på mekanismer i selve *tilgangen til borgerne* og i *det tværgående samarbejde* mellem de tre aktører. De mekanismer, der trådte tydeligst frem på tværs af interviewene med medarbejderne, præsenteres i det følgende.

Tilgangen til borgerne

Individuelt tilpassede forløb

Én vigtig mekanisme ifølge medarbejderne er, at forløbene altid tilpasses den enkelte borgers behov og livssituation. De understreger, at ingen forløb er ens, men skræddersys, så borgeren oplever sig mødt dér, hvor vedkommende er: *"Vi har 80 borgere, og der er 80 forskellige modeller."*, fortæller en medarbejder. Når borgerne beskriver, at de er blevet mødt i øjenhøjde og set med de ressourcer og udfordringer, de har, er det formentlig et resultat af denne tilgang. Ligeledes er denne fleksibilitet med til at modvirke, at borgerne oplever at blive presset ned i "standardløsninger" og generiske tilbud, men i stedet hjælpes ind i uddannelser, tilbud eller ansættelser, der matcher deres ønsker og drømme.

Aktiv borgerinddragelse og ansvarliggørelse

Medarbejderne fremhæver borgerinddragelse som et centralt greb i indsatsen. De beskriver, hvordan de sammen med borgeren lægger en plan og hele tiden tager udgangspunkt i den enkeltes behov og ønsker. Borgerne opfordres til at tage ansvar, reflektere over deres situation og selv bidrage med løsninger. Ifølge medarbejderne er denne aktive inddragelse og ansvarliggørelse med til at skabe handlekraft og sikre, at forandringerne bygger på borgernes egne valg og ønsker – og derfor bliver mere langtidsholdbare.

Støtte til at ændre begrænsende selvfortællinger

Et andet vigtigt element, medarbejderne fremhæver, er arbejdet med borgernes selvfortællinger. De oplever, at mange borgere er præget af historier om nederlag og begrænsninger og beskriver, hvordan de bevidst arbejder med at udfordre disse narrativer. Ved at pege på ressourcer og potentialer frem for barrierer styrker de borgernes selvbillede og giver dem mod til at se nye muligheder og at handle på dem: *"Vi ser mange flere potentialer end forhindringer."* Medarbejderne fortæller også, hvordan de hjælper borgerne med at opdage, at udfordringer, som tidligere blev oplevet som barrierer for at gå på arbejde, ikke nødvendigvis behøver at være det. Eksempelvis kan der være jobtyper, man kan varetage uden at blive belastet af en dårlig ryg eller et svagt knæ.

Hyppig og vedvarende kontakt

Medarbejderne fremhæver også den tætte og kontinuerlige kontakt som en afgørende mekanisme. De oplever, at regelmæssige opfølgninger og vedholdenhed skaber tryghed, styrker relationen og sikrer kontinuitet i forløbet – både i processen frem mod et job og efter, at borgerne er startet i job. For borgerne giver det tryghed at vide, at de ikke står alene, og at der altid er nogen at ringe til. Samtidig kan det give arbejdsgiverne tryghed at vide, at medarbejderne kan hjælpe borgerne med de udfordringer, der kan opstå under ansættelsen. Ifølge medarbejderne er tilstedeværelse over tid en forudsætning for, at borgerne kan fastholde deres udvikling og opleve stabile forandringer.

Relationsarbejde og tillid som fundament

Medarbejderne beskriver relationsarbejdet som et fundament i indsatsen. De betoner, at det gør en forskel, at de ikke har en myndighedsrolle eller ansvar for ydelser, men kan møde borgerne i øjenhøjde. På den måde kan borgerne være ærlige uden frygt for, at deres udsagn får konsekvenser for deres ydelse. Denne position oplever medarbejderne som afgørende for at skabe tryghed og tillid, hvilket gør borgerne mere åbne om deres udfordringer – og dermed i stand til at få mere ud af samarbejdet.

”Det her med myndigheden den ikke er her. Vi har ikke noget med pengene at gøre. Det giver også en anden tryghed og en anden tillid”

Det tværgående samarbejde

Tværfaglig koordinering

Medarbejderne fremhæver, at det tværfaglige samarbejde mellem sagsbehandlere, jobcenter, sundhed, skole og arbejdsgivere gør det muligt at se borgeren fra flere vinkler og samle indsatsen i en fælles plan. Det skaber helhed og sammenhæng, så borgeren får støtte både i forhold til job og i forhold til de øvrige udfordringer, der kan stå i vejen. Et konkret eksempel er de såkaldte firepartsmøder, hvor jobcenter, Carelink og Bysekretariatet mødes med borgeren. Denne form har vist sig særligt virksom for borgere med komplekse sager, hvor det er nødvendigt at få overblik over hele udfordringsbilledet.

”Vi har de her fælles møder, for at vi ikke hver især trækker borgeren i hver sin retning, men at det bliver en fælles plan.”

Som understøttende for den tværfaglige koordinering er der brug for et mindset om, at alle parter (boligsocial indsats og jobrettet indsats) er vigtige, og at der sker en gensidig udveksling af borgere, der har brug for det, hver part kan bidrage med. Hertil kommer en fælles tilgang og et tæt samarbejde, hvor parterne ser på det hele menneske, på tværs af de udfordringerne, skaber tillid og tryghed (ved at være tilgængelige og åbne for det, borgeren kommer med) og giver borgerne

en tro på, at de godt kan klare en hverdag på trods af udfordringer, herunder komme i arbejde eller uddannelse. Fx oplevede en borger i Randers, at hendes behov for at gå ned i arbejdstid blev mødt på en god måde, da en medarbejder fra Bysekretariatet bemærkede, at hun så træt og slidt ud til en eftermiddagsaktivitet og udvekslede denne viden med Carelink, som tog hånd om udfordringen ved at sætte borgeren ned i tid.

Fysisk og fremskudt tilstedeværelse

At medarbejderne fra Carelink har været placeret på samme adresse som Bysekretariatet og samtidig har været til stede på jobcentret, har styrket samarbejdet markant. Den fysiske nærhed har gjort det lettere at skabe tillid og tryghed – også til at tale åbent om det, der er svært: *“Vi er blevet kendt af ansigter og bliver set som kollegaer.”*. Samtidig har det afklaret misforståelser og bidraget til en mere smidig koordinering, som i sidste ende har givet borgerne en oplevelse af sammenhæng og koordination i indsatsen. Det har også haft betydning, at de har været tilstede i det lokalområde, størstedelen af borgerne i indsatsen bor i, så borgerne lettere har kunnet komme forbi til en uformel snak eller sparring vedrørende en jobmulighed.

Åbenhed og dialog om forskellighed: *“Der skal være plads til ærlighed og sårbarhed”*

En vigtig forudsætning for samarbejdet har været åbenhed om forskelligheder og en løbende dialog. Det har givet tryghed og kendskab til hinanden, mindsket misforståelser og gjort det lettere at tage frustrationer i opløbet, inden de voksede sig store. Denne åbenhed hænger tæt sammen med den fysiske tilstedeværelse. Ved for eksempel at spise frokost sammen og mødes over kaffemaskinen har medarbejderne på tværs af Carelink og Bysekretariatet opdyrket en stærk faglig og personlig relation, som har gjort det nemmere at udtrykke sårbarhed og tale ærligt omkring det, der er svært.

Kommunikation og videndeling

At dele erfaringer og viden på tværs fremhæves som afgørende for at skabe et fælles sprog og en mere ensartet indsats omkring borgerne. Medarbejderne peger dog på, at det kan være udfordrende, når man arbejder ud fra forskellige fagsystemer og -logikker – særligt i forhold til dokumentation. Derfor er det vigtigt med tydelige kommunikationskanaler og systematik for hyppig orientering – også mere end man måske umiddelbart tænker, der er behov for. Det sikrer ikke blot koordinering, men også at man fastholder det fælles formål.

I indsatsen har Carelink og Bysekretariatet haft jævnlige møder, hvor parterne har mødtes inden for en fast struktur som et personalemøde en gang om måneden. Derudover har der været casemøde hver 14. dag om konkrete familier, hvor parterne inklusive jobcentret er blevet klogere på sagen gennem at få flere perspektiver på den og har haft mulighed for at drøfte, hvad hver part kan bidrage med.

Helhedsorienteret indsats: "Vi ser på hele familien"

Et centralt element i samarbejdet er at have blik for hele familien – også de medlemmer, som ikke direkte deltager i forløbet. Når man inddrager viden om familiens samlede situation, åbnes der for en dybere forståelse af både skjulte udfordringer og uudnyttede ressourcer. En sådan viden giver mulighed for at tilpasse indsatsen mere præcist på tværs af fagområder og dermed skabe støtte, der både fremmer beskæftigelse og styrker familiens trivsel.

I denne sammenhæng spiller samarbejdet mellem de beskæftigelsesrettede aktører – jobcentret og Carelink – og den boligsociale aktør – Bysekretariatet – en afgørende rolle. Hvor jobcentret og Carelink primært møder familierne i en beskæftigelsesmæssig kontekst, møder Bysekretariatet familierne i deres hverdag og i andre roller. Det giver et bredere billede af, hvad der fylder for familierne. På den måde bliver det tydeligere, hvilke udfordringer der kan stå i vejen for et job, men også hvilke ressourcer og styrker familierne rummer, som måske ikke kommer frem i mødet med jobcentret.

At kunne handle på de indsigter kræver dog mere end blot viden. En vigtig forudsætning har været, at Bysekretariatet har haft de nødvendige ressourcer til at omsætte deres kendskab til familierne til konkret støtte og aktiviteter. Det har gjort det muligt at tilbyde hjælp, der matcher de behov, familierne selv oplever, og dermed at kunne understøtte både deres muligheder på arbejdsmarkedet og deres samlede livssituation.

Figur 17: Opsummering af virksomme mekanismer i følge medarbejdere og borgere

Hvad karakteriserer boligsocialt arbejde?

- ➔ De er **altid til rådighed**
- ➔ Der er **aktiviteter både for børn og voksne** særskilt og sammen, så det er muligt at møde ligesindede i forskellige "rum" - barn til barn, ung til ung, enlig forsøger til enlig forsørger, men også hele familien samlet.
- ➔ Den boligsociale indsats **møder og kender både børnene og de voksne** via frivillige, uformelle og uforpligtende aktiviteter (et fælles tredje), hvor **børnene og de voksne kan give udtryk for deres udfordringer, glæder, behov og drømme** på en anden måde, end andre mere formelle aktiviteter (fx i et jobcenter) kan.
- ➔ **Beboerne har tillid til medarbejderne**, fordi de ikke er "kommunen" (som kan beslutte og bestemme noget på vegne af borgeren): flere kommer med private ting, fordi der er opbygget en god relation.
- ➔ Der er **tværprofessionelt samarbejde** med sundhedsplejen, daginstitutioner og skoler og SSP.
- ➔ Der skabes **et trygt rum med de aktiviteter, de har**, hvor borgerne kan vende det, som er svært, og hvor netværk opstår.

Case: Bysekretariatet som anker for det gode tværgående samarbejde

En familie med to forældre og to små børn er tilknyttet Bysekretariatets fællesskabsaktiviteter. Forældrene døjer med psykiske og sociale udfordringer. Faren har haft praktikforløb, men kæmper med angst og fravær. Moren står uden for arbejdsmarkedet, men er begyndt at vise interesse for at deltage mere. Familien modtager tæt støtte i hjemmet.

Carelink og Bysekretariatet har arbejdet tæt sammen om at hjælpe familien. Det tætte samarbejde har været en hjørnesteen i hjælpen. Bysekretariatet har haft forhåndskendskab til familien og adgang til den i dens hjem. Den tætte kommunikation og løbende vidensdeling har gjort det muligt at handle hurtigt. Casemøder med Carelink, Bysekretariatet og jobcentret skabte grundlag for en samlet plan og sammenhængende indsats.

Casen viser, at tydelig forventningsafstemning fra begyndelsen er afgørende i tværgående samarbejder. I starten var rollefordelingen uklar og koordineringen med jobcentret vanskelig. Det krævede tid og mod at bryde ud af vante roller og finde en fælles tilgang - men virkningen var stor, da det lykkedes.

Hvilke aktiviteter har Bysekretariatet gennemført?

Gruppeforløb

Tilbud, der styrker fællesskab, sundhed, familieliv og trivsel.

- Eksempler: *Natur og bevægelse* (yoga/gåture for kvinder), *På vej i job*, *Fædregruppe*, *Madpakkeforløb*, *Trivselsforløb*, *IT-hold* og *"Lær at tackle kroniske smerter"*.

Individuel støtte og rådgivning

En-til-en samtaler og vejledning til beboere.

- Eksempler på fokusområder: økonomi, beskæftigelse, praktik/fleksjob, psykiske og fysiske udfordringer, sprogbarrierer, sygdomsforståelse og brobygning til foreningsliv.

Familie- og børneindsatser

Indsatser, der styrker familieliv, trivsel og netværk.

- Eksempler: *Staycation* og *ferieaktiviteter*, *Lektiecafé*, *Lommepegejobs*, *Trivsel/fremmøde i skolen*, *Uddannelsesvejledning*, *Fritidsaktiviteter*, *Fællesspisninger*, *Kendskab til foreningsliv* og *Sportscamps*.

Udfordringer og dilemmaer ved en tværgående, relationel beskæftigelsesindsats

Ligeværdigt samarbejde kræver opgør med bestiller-udfører-modellen

Evalueringen viser, at det tværfaglige samarbejde mellem jobcentret, Carelink og Bysekretariatet fungerer bedst, når det bygger på ligeværdige relationer og tydelig forventningsafstemning om roller og ressourcer. Når parterne koordinerer kræfterne, deler viden og bringer deres forskellige perspektiver i spil, understøtter det en helhedsorienteret indsats, der giver bedre resultater for borgerne. Samtidig peger evalueringen på risikoen for, at samarbejdet kan glide over i en bestiller-udfører-relation, hvor den ene part blot overdrager en opgave til den anden. I så fald går potentialet i det tværgående samarbejde tabt, fordi der ikke skabes reel fælles udvikling. Det ligeværdige samarbejde kræver, at parterne tilpasser sig hinandens kulturer, lytter og er åbne over for forskellige tilgange. Det kan være mere krævende end at bestille en ydelse – men til gengæld skaber det større værdi både i form af resultater for borgerne og ny læring hos alle involverede. Samme erfaring har SUS gjort sig i indsatsen *Opgang til Opgang*¹¹ i Aarhus kommune, der afprøvede en radikal tilgang til tværfagligt samarbejde. Projektet viste, at de bedste resultater opstår, når samarbejdet bygger på fælles faglighed og delt ansvar frem for på en bestiller-udfører-logik. Dette peger på, at fremtidige indsatser med fordel kan tænkes som fælles udviklingsfællesskaber snarere end som leveranceforhold.

Det kan være svært at levere håndholdt støtte i en hverdag med knappe ressourcer

Evalueringen viser, at den håndholdte støtte og hyppige kontakt har stor betydning for borgerne. De oplever tryghed i, at medarbejderne følger tæt op, hjælper dem med at finde job og støtter dem i konkrete handlinger på vejen mod beskæftigelse. Samtidig peger medarbejderne på, at netop denne tætte arbejdsform kræver ressourcer. Den forudsætter tid, nærvær og fleksibilitet – noget, der kan være svært at levere i en hverdag præget af høje sagstal, mange parallelle opgaver og faste rammer i beskæftigelsesindsatsen.

Denne balance mellem relationel kvalitet og organisatoriske rammer genfindes i flere af SUS' projekter. I *Opgang til Opgang* viste erfaringerne, at det netop er den vedvarende, tillidsfulde kontakt, der skaber forandring for borgerne – men at den kræver tid og kollektiv opbakning på tværs af systemer. Tilsvarende peger projektet *Fællesskabsbudgetter*¹² på, at vedvarende engagement og udvikling hos unge i udsatte positioner forudsætter kontinuitet og stabil kontakt, hvilket kan være vanskeligt at opretholde i en drift, hvor ressourcerne ofte er færre end i en projektramme.

¹¹ [SUS - Socialt Udviklingscenter 2023](#): *Opgang til Opgang* var et projekt med SUS og Aarhus kommune (2019-2023) hvor et tværfagligt team støttede familier i Gellerup gennem helhedsorienteret og relationel indsats.

¹² [SUS - Socialt Udviklingscenter 2025](#): *Fællesskabsbudgetter* var et udviklingsprojekt (2022-2025) med SUS og Herning og Randers kommuner, hvor unge i udsatte positioner inden for rammerne af et faciliteret fællesskab fik råderet over en sum penge, de frit kunne bruge mhp. at komme tættere på beskæftigelse.

Hvordan balanceres dokumentationsarbejde og relationsarbejde?

Evalueringen viser, at relationsarbejdet er helt centralt for at skabe forandringer sammen med borgerne. Den tid, medarbejderne bruger på at opbygge tillid og nærvær, fremhæves som en afgørende forudsætning for, at borgere kan åbne sig og tage nye skridt. Samtidig er beskæftigelsesindsatsen underlagt krav om dokumentation og styring, som skal sikre retssikkerhed, gennemsigtighed og kvalitet. Dilemmaet består i, at både relation og dokumentation er nødvendige – men når tiden er knap, kan det være vanskeligt at give plads til det relationelle arbejde, som ofte er forudsætningen for, at dokumenterbare resultater overhovedet kan opnås. Evalueringen peger derfor på behovet for at undersøge, hvordan dokumentationsbyrden kan reduceres eller håndteres mere fleksibelt, så der frigives tid og opmærksomhed til relationsarbejdet.

Opbygning af tillid og relation udfordres af myndighedsrollen

Balancen mellem relation og struktur handler også om den rolle, medarbejderne indtager i mødet med borgerne. For medarbejdere i jobcentret udfolder relationsarbejdet sig typisk indenfor en myndighedsramme, hvor det kan være vanskeligt at skabe den tryghed og åbenhed, som er nødvendig for forandring. Medarbejdere skal både udvise empati og forståelse og samtidig træffe afgørelser, der kan have konsekvenser for borgerens ydelse eller forløb – og det kan udfordre tilliden i relationen. Erfaringerne peger derfor på vigtigheden af at være bevidst om, hvordan myndighedsrollen udøves i praksis, og hvordan der kan skabes rum for tillid, selv når strukturelle rammer og lovgivning gør balancen vanskelig.

I den forbindelse rummer den kommende beskæftigelsesreform et muligt potentiale. Reformen lægger op til færre sanktioner og øget fokus på tillid, dialog og individuel tilpasning, hvilket kan styrke grundlaget for at kombinere myndighedsudøvelse med relationelt arbejde.

Bureaukrati og lovgivning er i risiko for at reducere handlekraft og fleksibilitet

Evalueringen viser, at fleksibilitet og handlekraft er noget af det, borgerne fremhæver som særligt værdifuldt. Når jobkonsulenter kan reagere hurtigt på det, der bliver sagt, og finde nye løsninger på borgernes udfordringer, opleves indsatsen som nærværende og effektiv. Samtidig er beskæftigelsesindsatsen præget af bureaukrati og lovgivning, der både kan gøre processer langsomme og i nogle tilfælde stå i vejen for at afprøve nye tilgange.

En lignende pointe blev tydelig i *Fællesskabsbudgetter*, hvor erfaringerne viste, at når unge og medarbejdere fik større råderum og mulighed for selv at tage beslutninger, skabte det både engagement og ansvarsfølelse. Det peger på, at frisættelse og tillid ikke blot handler om at omgå regler, men om at skabe rammer, hvor fagpersoner og borgere får reel handlekraft til at finde løsninger, der giver mening i praksis.

Borgeres selvfortællinger skal både tages alvorligt og udfordres

Evalueringen viser, at det kan være meget virksomt, når medarbejderne omsorgsfuldt skubber på borgerne og hjælper dem til at se potentialer og muligheder midt i det, de selv oplever som begrænsninger. Ved at udfordre borgernes narrativ og ændre fortællingen fra fokus på barrierer til fokus på ressourcer kan nye perspektiver og handlemuligheder åbne sig. Samtidig peger evalueringen på, at denne øvelse kan være vanskelig, fordi mange borgere har reelle udfordringer, der skal tages alvorligt, hvis indsatsen skal føre til bæredygtig beskæftigelse. Det handler både om at beskytte borgerne mod at blive presset ud i job, de ikke kan magte, og om at bevare tilliden hos virksomhederne, som skal tage imod og støtte dem. Dilemmaet består derfor i at balancere mellem at skubbe på og udfordre narrativerne – uden at overskride borgernes formåen eller bringe virksomhedssamarbejdet i fare.

Selvom en væsentlig del af borgergruppen i indsatsen havde komplekse sociale og sundhedsmæssige udfordringer, vurderer Carelinks medarbejdere, at alle har haft gavn af at blive udfordret på deres selvfortælling og hjulpet til at se deres ressourcer og muligheder. Det at arbejde joborienteret – også med borgere, der har komplekse udfordringer ud over ledighed – er at tage mennesket alvorligt med de ressourcer, det har. I den forbindelse fremhæves det af såvel Carelinks som Jobcentrets medarbejdere, at det er væsentligt at have øje for den individuelle borgers kapacitet og kompetencer. Nogle har udelukkende brug for et lille skub i ryggen og en støttende hånd, mens andre har brug for at få taget grundigt hånd om de udfordringer, der ligger ud over deres ledighed, parallelt med den jobrettede indsats. Derfor er det væsentligt at tilvejebringe et helstøbt billede af borgerens udfordringer og skånebehov såvel som ressourcer og kompetencer – og lade det ligge til grund for tilrettelæggelsen af den individuelle borgers indsats.

Når der var borgere, der blev tilbagevisiteret i forbindelse med projektopstart og gennem de første måneder, skyldes det således ikke, at indsatsen ikke kunne være værdifuld for borgerne, men at de ikke opfyldte projektbetingelserne, der tog afsæt i den aftalte projektkøkonomi. I en tid, hvor sociale effektinvesteringer forventes at få en større rolle i fremtidens beskæftigelsesindsats, kan det give anledning til en refleksion over, om indsats- og finansieringsmodellerne med fordel kan inddrage mål som trivsel og livsmestring som resultatgivende indikatorer for bevægelse mod beskæftigelse. Dette vil alt andet lige fremme betingelserne for inklusion af borgere, som ikke forventes at kunne gå i job inden for en typisk projekthorisont.

Bilag

Bilag 1: Datagrundlag og metode

Slutevalueringens datagrundlag består dels af en borgersurvey, dels af en kvalitativ interviewundersøgelse gennemført blandt deltagere og medarbejdere i indsatsen.

Kvalitativ interviewundersøgelse

Borgere og medarbejdere fra hhv. jobcentret i Randers, Carelink og Bysekretariatet er blevet interviewet om indsatsen.

Borgerinterviewene er gennemført som forandringsfortællinger baseret på Most Significant Change-metoden. Her spørges borgerne ind til vigtige forandringer, indsatsen har skabt for dem, hvorfor de var betydningsfulde, og hvad der havde gjort dem mulige. På tværs af fortællingerne er der identificeret mønstre i både oplevede forandringer og de mekanismer, der skabte dem.

I børneinterviewene blev der ved hjælp af legende og kreative greb spurgt ind til børnenes hverdagsliv og oplevelser af at have en forælder med i indsatsen.

Medarbejderinterviewene er gennemført som semi-strukturerede fokusgruppeinterviews.

Slutevalueringens datagrundlag

Antal kvalitative interviews

- 8 borgere
- 5 unge (13-18 år)
- 4 børn (8-12 år)
- 4 rådgivere
- 3 Carelink-medarbejdere
- 2 fra Bysekretariatet

Antal besvarelser i borgersurvey

1. Survey = 70 (2023)
 2. Survey = 66 (2024)
 3. Survey = 58 (2025)
- Både 1., 2., 3. Survey = 40

Borgersurvey

Borgerne i indsatsen har besvaret en survey 3 gange i løbet af indsatsperioden. Ved start, midtvejs og ved afslutningen af indsatsen. I slutevalueringen præsenteres resultaterne for de borgere, der har besvaret alle 3 spørgeskemaer. Det vil sige, at de borgere, der mangler at besvare én eller flere af runderne, er filtreret fra. På den måde kan man følge progressionen for den samme gruppe af borgere hele vejen igennem. Der, hvor der har været identificeret forskelle mellem mænd og kvinder og ledige og ikke-ledige, er det fremhævet i teksten. Når vi taler om forskelle, taler vi ikke om statistisk signifikante forskelle – dertil har datasættet været for spinkelt.

Hvem er respondenterne i surveyen?

Blandt de respondenter, der har besvaret alle tre spørgeskemaer, er 58 % kvinder og 42 % mænd. Aldersmæssigt er deltagerne spredt, men den største gruppe er 30-34 år (23 %), efterfulgt af 35-39 år (19 %) og 50-54 år (17 %). Uddannelsesniveaet varierer: 29 % har ingen formel uddannelse, 28 % har afsluttet folkeskolen (evt. 10. klasse), og 22 % har en erhvervsfaglig uddannelse. Mindre grupper har ungdomsuddannelse (13 %), kort videregående (6 %) eller mellemlang videregående (3 %). Ingen har lang videregående uddannelse. Når det gælder hjemmeboende børn, har 40 % ingen børn, 37 % har 1-2 børn, 19 % har 3-4 børn, og 5 % har 5-6 børn.

Validerede mål i surveyen

I surveyen er der anvendt tre validerede redskaber til at måle henholdsvis trivsel, livsmestring og ensomhed. Målene beskrives herunder.

WHO-5

Et valideret mål for menneskers mentale trivsel. Det består af 5 spørgsmål, hvor borgeren vurderer, hvor ofte de seneste 2 uger de har oplevet, at:

- Være glad og i godt humør.
- Føle sig rolig og afslappet.
- Føle sig aktiv og energisk.
- Vågne frisk og udhvilet.
- Have en dagligdag fyldt med ting, der interesserer dem.

Borgerne svarer på en skala fra 0-5, hvor

0 = På intet tidspunkt

1 = Lidt af tiden

2 = Mindre end halvdelen af tiden

3 = Mere end halvdelen af tiden

4 = Det meste af tiden

5 = Hele tiden

Beregningen af den samlede score for WHO-5 laves ved at lægge tallene for hvert spørgsmål sammen og gange med 4. Man kan således maksimalt opnå 100. Jo flere points, jo højere trivsel. Hvis tallet er under 50, kan test-personen være i risiko for depression eller at være udsat for en langvarig stressbelastning¹.

Brief INSPIRE-O

Et valideret mål for menneskers recovery og livsmestring. Det består af fem udsagn, hvor man vurderer, i hvilken grad man er enig:

- Jeg har håb og drømme for fremtiden.
- Jeg oplever, at mit liv har mening.

- Jeg har det godt med mig selv.
- Jeg føler, at jeg har kontrol over mit liv.
- Jeg føler mig støttet af andre mennesker.

Hvert spørgsmål besvares på en skala fra 0–4, hvor 0 er lavest og 4 er højest. En høj score betyder, at man oplever en høj grad af personlig recovery.

Den samlede score findes ved at beregne gennemsnittet af de fem spørgsmål og gange med 5. Resultatet kan altså ligge mellem 0 og 100.

UCLA-Loneliness scale

Et valideret mål til at måle menneskers selvoplevede ensomhed. Sammensat af 3 spørgsmål vedr. oplevelsen af isolation, at være udenfor og savne nogen at snakke med.

1 = på intet tidspunkt

2 = en gang i mellem

3 = ofte

Bilag 2: Surveybesvarelser, ufiltreret

I opgørelsen af survey-resultaterne er de borgere, der ikke har besvaret alle tre surveys, filtreret fra. Det er altså de samme 40, der har svaret hele vejen igennem. Der kan være grund til at tro, at resultaterne vil være anderledes, når alle besvarelser tages med. Det vil sige, når alle dem, der kun har svaret på ét eller to af spørgeskemaerne, indregnes i analysen. Det har vi gjort og præsenteret resultaterne af herunder.

	Når alle besvarelser inkluderes i analysen ...	Konklusion
Beskæftigelse og arbejds-markeds-parathed	... er andelen i ledighed større i survey 1 (86 % mod 80 % blandt de gennemgående) og mindre i survey 3 (51 % mod 58 % blandt de gennemgående). ... er den gennemsnitlige arbejdsmarkedsparathed marginalt lavere end for de gennemgående på tværs af de tre surveys	Færre er i beskæftigelse eller uddannelse ved survey 1, men markant flere ved survey 3.
Trivsel og relationer	... ligger trivselsniveauet målt ved WHO-5 lavere i survey 1 (53,5 mod 63,6 blandt de gennemgående). ... er andelen, der sjældent oplever ensomhed, højere i survey 2 og survey 3 (68,33 % og 79 % mod 63 % og 72 % blandt de gennemgående). ... er det gennemsnitlige livstilfredshedsniveau marginalt lavere ved survey 1 (6,72 mod 7 blandt de gennemgående). ... er det gennemsnitlige livstilfredshedsniveau højere i survey 2 og 3 (hhv. 7,39 og 7,43 mod 7,24 og 7,26).	Det overordnede trivselsniveau ser ud til at være lavere i survey 1, men adskiller sig i survey 2 og 3 ved at være højere end niveauet for de 40 gennemgående.
Helbred	... er der ingen nævneværdige variationer.	
Børn	... deltager børn i mindre grad i fritidsaktiviteter (58 %, 69 % og 62 % i survey 1, 2 og 3 mod 74 %, 79 % og 74 % blandt de gennemgående) ... deltager børn i mindre grad i sociale aktiviteter (81 %, 87 % og 83 % i survey 1, 2 og 3 mod 100 % for de gennemgående). ... er der færre, der svarer, at deres børn helt sikkert har det godt med venner (77 %, 89 % og 88 % i survey 1, 2 og 3 mod hhv. 89 %, 100 % og 95 % for de gennemgående)	Det lader til, at den gennemsnitlige vurdering af børnenes deltagelse i fritids- og sociale aktiviteter og trivsel i relationer er en anelse lavere, når alle besvarelser inkluderes.
Aktiv fritid	... er andelen, der ikke går til noget, højere i survey 1 (41 % mod 31 % for de gennemgående). ... er andelen, der går til noget, i survey 3 den samme som for de gennemgående	Der er en større andel, der ikke går til noget, når alle besvarelser inkluderes. Forskellen udlignes imidlertid over tid.

Forhold til kommunen	... er andelen, der oplever, at de har adgang til medarbejdere i kommunen, der lytter til dem, faldende over de tre surveys (29 %, 28 % og 26 % i survey 1, 2 og 3 modsat 26 % 33 % og 33 % blandt de gennemgående). ... er andelen, der oplever, at de har medbestemmelse i støtten fra kommunen, en smule lavere (28 %, 12 % og 16 % i survey 1, 2 og 3 mod 26 % 18 % og 23 % for de gennemgående). ... er andelen, der oplever en sammenhæng i støtten fra kommunen, lidt lavere (28 %, 20 % og 19 % mod 31 %, 26 %, 23 % for de gennemgående)	Overordnet tendens er nogenlunde ens, men en anelse mindre andel rapporterer, at de oplever, at medarbejdere lytter, har medbestemmelse og sammenhæng fra kommunen.
-----------------------------	--	--

Om SUS

SUS er et socialt udviklings- og videnshus. I tæt samspil med borgere og professionelle udvikler vi nye, stærke sociale løsninger. Sammen med andre udforsker vi, hvordan vi kan

1. Give mennesker i udsatte positioner en større stemme i udviklingsprocesser og større indflydelse på egne forløb.
2. Forbedre og forenkle samfundets støtte- og hjælpesystemer med særligt fokus på deltagelse og tillidsfulde relationer som de bærende forandringsmekanismer.
3. Være risikovillige og eksperimenterende i måden vi i fællesskab udforsker og løser sociale problemer på - i erkendelse af at vi sjældent kender svarene på forhånd.

Vores tilgang og strategier varierer, men vi forsøger altid at skabe blivende forandringer for dem, indsatserne handler om, ved at styrke kvalitet og effektivitet i de systemer og civilsamfund, der omgiver dem.

Vi arbejder på tværs af fagområder og sektorer og involverer borgere og professionelle i engagerende og udviklende processer. Vi skaber resultater ved at kombinere viden om, hvad der virker, med nysgerrighed og mod til at eksperimentere.

Vi arbejder på et non-profit grundlag og er organiseret som en almennyttig forening. Vi samarbejder med og løser opgaver for et stort netværk af organisationer, kommuner, ministerier og fonde.